

Giordano Ruffo, De medicina equorum

Publication/Creation

Late 13th century

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/yg7bw9zr>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

3493

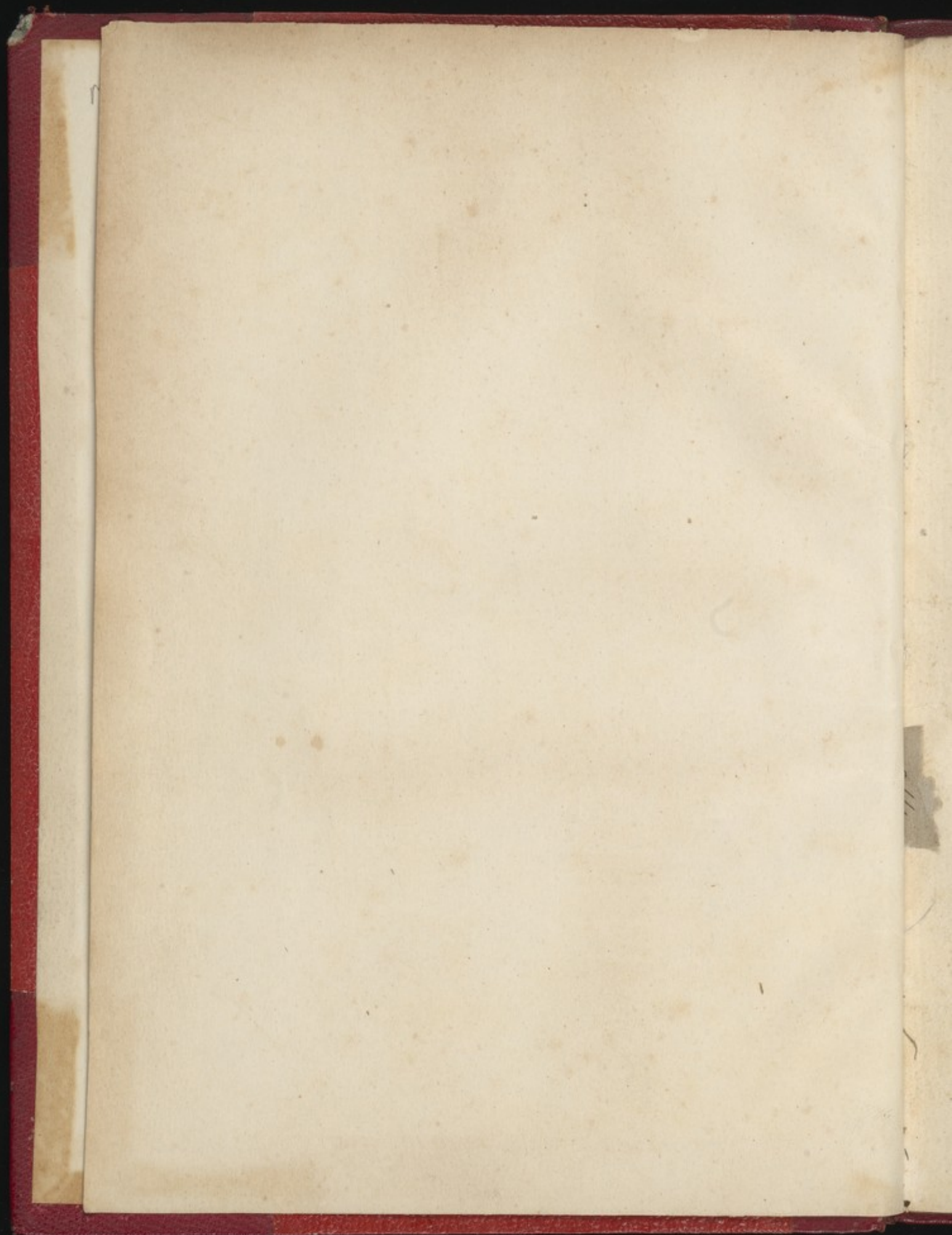
13.ME SIÈCLE

MS. 7756

Ruff

22 ff

manuscrit du 13.e Siècle.

Traité des Chevaux,

par

" Jordanus Ruissus "

" de Calabria, miles in "

" marescalla. "

Sous l'Empereur Frederic 2.^e

mort en l'an 1250.

Rigaud

N^o. on le pourroit croire origal, d'après les remon,
et les ratures; et les additions d'une main moins
facile à lire que je suppose celle de l'auteur.
voies seulement le texte 1er ligne, et les pages
11. recto.

Jordanus Ruffus marechal, Sou

Frederic 2. Empereur élu contre othon
le 13. xme 1210, couronné a Rome le 22.
9me 1220.

Invenitur huiusmodi similitudo eorum.

Primo inter cetera animalia a summo rege opifice evidenter creati
usum humani generis immediate subiecta nullum animal sit eorum
bilis eo quod per ipsum principes magnates et milites a minoribus se
pant. Et ex multis quod mediante dominum inter priores alios dis
cerni non possit. Ideo ad commoditatem illorum qui equis assidue
coercentur quod spem qui ad honorem militum et bellorum assidue
probitate nobiliori animo delectantur. Quedam de ipso equo iuxta opinio
nem meam et mei ingenii prauitatem disposui compilare non
ex omnia possim et que eidem equo vel suo generi pertinent scribere
indagare. Sed more iurati recto ordine sum quod expecto sum. Ex
iordanus rufus de calabria miles in marefella quidam dominus
patoris fedici secundi lacte memorie uolende diligenter adhibe
re de omnibus rebus iuratis demonstrando rogatu et quidam
amicissimi huiusmodi delectantur infra scripta omnia cum diligenter
scribere curavi. Unde dicendum est primo de creatore et naturam
equi. Secundo de domatione et captione ipsi. Tercio de custodia
doctrina. Quarto de cognitione pulchritudinis corporis membrorum
et factionum illi. Quinto de infirmitatibus eidem tam nobilibus
quam accutalibus. Sexto de medicinis ac remediis ad paribus
contra infirmitates predictas. *De generatione et nativitate equi*

Primo sibi de generatione et nativitate equi perscribens.
Dico quod equus primo de gignit a stallone senioris diligenter
et custodito assidue pascitur vel melius vel ab aliquo equitatore in
minori labore vel inquietatione equa potest. Primo ad lactationem
et maiorem comoditatem stallone gignat equum eo quod quoniam in
minori labore et comoditate cooperitur naturam matris et corporis
leni spuma emittit et ex inde maior equus et grossior iuvenit
matris gignit. Et sciendum est quod equus tali tempore de gignit
quod nascatur militum libere tempore agrum cum sufficienti et
tempore pascendo lac suo nato satis preest oportunitatem. Et hoc est necesse
propter iurati. Nam si equus a sua nativitate in arena vel in
assidue in maxima lactis copia et herbis et carnes fuit
diores omnino corpus et membra et grandiora. *De generatione et nativitate equi*

huxar
et similes

pinguis n̄ nimis

matre ut dicitur n̄ nimis matra existat. Et mediu teneat utq
q̄ si fuit nimis crassa intinu pinguedo insora locu filii co
hareret. q̄ et corp⁹ ⁊ m̄bra p̄ uentre matris nō possz gmode
dilatari. ⁊ exinde equus efficeret n̄m̄ ul' pusillus. Si uō
nimis. Si uō nimis macra exstiter p̄ uisum matris nūc
m̄tū sufficiens suo nato nō pōt exhalē. Idē equus macilē
⁊ cēbilis nasceret. postea uō cū uenit temp⁹ nascendi i loco
mōtuoso nascit⁹ ⁊ lappo ul' petroso. eo q̄ si equus nascendo lo
cu petrosū ⁊ mōtuosū inuenit. fuit ei ungles duriores p̄
tūc a natiuitate ul' iuuetute mōcū ul' petray allidue cōsu
et. Ex loco aut mōtuoso dico illi crura si meliora p̄ exercitiū
aut eūdi supi ul' decursū. Nā ei ad h̄ potent⁹ ad defensionē
⁊ armū ossa si grossiora. n̄ nō matre equi p̄gnate it̄ claustra
die ul' nocte ullatenū libente. qm̄ p̄ fame ⁊ sitim qm̄ die
nocte libitiner i claustris aliquā coget⁹ natū p̄ h̄de an̄ tēp⁹.
equus p̄tea matre sequat⁹ q̄tūne p̄ gtrua ⁊ h̄losa pascua
donē duoz aūoz ⁊ nō amplī etate pficiat. Nō amplī uō dixi
eo q̄ equo duoz aūoz cūseute natali. lo h̄e ad coitū. ⁊ dōi
de si matre sequet⁹ i antea ob dēclitioēz coit⁹ nālē cum
mat̄ aut eā alio iunūto quolibz dēclitioēz de leui i aliqua pte
sui corporis. facili⁹ possz ledi. Allere cū q̄ si i sufficiētiū pascuis
ul' ad erant tū aūoz equus libitacē h̄et p̄ bona pascua sū lo
ciēte iunūtoz meli⁹ ⁊ salubri⁹ foret equo eo q̄ campis ingre
ssō dōi aer ⁊ libtat i equi corp⁹ ⁊ i m̄bris s̄ nālē q̄ uancia
s̄tente. d

de captiōe equi

Habito tēratu de gūone ⁊ natiuitate equi. Adēo uidend⁹
ē ⁊ captiōē ⁊ domitioē eidem. Dico ḡ q̄ laqari d̄z rei
tā leui⁹ qm̄ suauit⁹ laqo fillo ⁊ forti decet de lana composito eo
q̄ lana ē dēbilioz p̄ molliciem suā amapo lino ul' aliq̄ coctili
p̄tēta equus uenit tēp⁹ ul' nubilo laqetur. q̄ si tēp⁹ satis cali
do ex ista captiōe nimis laboraret possz leui⁹ inturē m̄broz
⁊ corporis lesione. Ip̄o aut capto ad societate aliē eā domiti gducit⁹
ad locū ubi domari d̄z uelut ista docebo. Et q̄z om̄e file nālē

ut dō
⁊ i cap
posito
stro

appetit suū illū cū aliquo sui gñit libere educat. *De domatione equi*

Ad domadū sup diligens adhibeat canthela uidelz qd eqd cū
i pseplo binis retinut alligetur tali qd p idonitate sua
a deū retinut i cruribz. *aliquatenus non ledat*
Et dñ pseruiut i sua feracie semp sui
siliū societatem obtineat. eo qd eidem tuti et securi potit adlieri
manu cū cāgendo sepi p oīa leuit et suauo. adūsus uō eqū i pū
ullatenū accē debeat indignari. n̄ forte ob idignatioēz uicū ul m
decent aliud sibi assumat. Et cū magna pseruancia leuitatur et
māsuētudis alluescat. dñ māsuēt et bñ dñm i oībz efficiatur.
ut decz p assidūū et crebz tactū manū pnt dñi. ita qd ad pō
nū et secure tūbra sua cū cā cāgant. et specialē pater securus
et sepi eleuādo ad modū frandi pates pcutiendo. Et sciendū ē qd eq
p meliori ipi lacari ul domari nō dñ n̄ etate duoz cūseat. dñ
eo qd qñto minor alligat p latorem isuece domationis. tanto
uius lesioner aliquas i cruribz accētalē. iurē pōt. *De custodia et doctrina*

Dictio sup de captione et domatione equi. *De custodia et doctrina*
tūo ē dicendū. Equo qd tal pbeat custodia i bsecū. qd cap
strū sēū de corio forti et hūū post domatioēz suā i pūū i equi
capite imponat. et binis retinut decē pseplo alligat pnt sui
ē expōsum. Et ei pates antiozes pedica de lana pōta iūculet
tūū uni pedū postioz tūū lana alligando. qd mīlū et tūū
necqñ ire possit ullo m. et h̄ sit p limitato crurū qñāda. ptea lo
u vq morat assidue sit oī tūū bñ mūd i die. i nocte uō eide fiat
strutū ul cūbile de palea ul feno longo usq ad genua. p quiete. Et
tūū uō mane exinde tollat. Iūsup tūū dūculo tūū et dñm
et crura et oīa tūbra decēt. tūū ul strūa pnt meli uidelz qd
pedire. Postea p pōtū ducat ad actū pūo cū passu. et i qñ tēo
at tam i mane qñ i sero usq ad genua ul paulo sup cā spā
ciū cū horay iūp actū uelocem dulcē ul marīnā sē frigidam.
eo qd frigiditas aque dulcis ul siccitas aq marine nālī oēni
crura desiccant cohartādo hūōres et ogtudīes descendentes
ad crura. Post autē reditū ad eū stablū nō sūntet dñm.

ut stabili in illo in domo sua crura erigantur et desiccantur ab acie quam fu-
mositas stabuli per caliditatem suam solis adducit gallas et malos
humores cruribus inquefactis. **U**nu uero non est obliuioni tradendum
videlicet quod equus assidue comedat cum infans uix pedes anteriores quod
uix prebendam uel fenu et alia capere possit ore eo quod equus ipso itere
extende collum et caput necesse per comestione sumenda per usum graminum
coopantur natura eidem collum et caput efficitur grana et ad frenandum
habilius non uero et pulchrum ad uidendum. et obliuioni illi cotidie igitur
et maius recipiunt incrementum cum assiduam faciat oppositionem super
cruribus anterioribus ob comestione preceam. **T**amen comedat equus
fenu et paleam. libani ^{orizum} auenam et speltam. et ex his que
sunt naturaliter et per equos prebende uidelicet si inuenis et hinc et fenu
cum ordeo uel aliis consiliis aut si ordeo sufficienter comedat. quam
hinc et fenu uentres dilatant et corpus non in sua cretencia per
humiditate corporis membra naturaliter augent. Si uero equus proficiat ad ^{faci-}
operetam etatem adductus paleam et ordeum uel eidem consilium comedat
moderate. quam per siccitatem palee equus de facili non superflue in-
guat. et in operetibus carnis fortiter retinetur. et ita potest equus salu-
bris et securus fatigari. **E**t sic est quod equus per meliorem non debet esse
si nimis pinguis si nimis macer. et modum habeat ut uisum ut car-
nes teneat operetentes. quam si nimis pinguis existit humores si-
flui de mare ad crura descendent. et exinde leuiter erunt uideri uel
lesiones ueniunt que assolent ad equi crura more solito euenire.
Et si forte subito aliquibus laboribus uexaretur postmodum plerumque
deriuatur. si deriuatur. Nam eidem sufficit sua pinguedine mo-
datam talem non deportare. Si uero fuerit nimis macer per sua ma-
ciem deficiunt penitus sibi uires. infans est horribilis et turpis ad
uidendum. **P**reterea equus postquam fuerit in opereta etate et uisus. si hinc
domit uel idonit comedat solum cum ad purgandum ueris ipse in-
delicet dea spaciū in inuis non foris ab aeternum et sic tacto si non sit
regie lanceo coopit. quam hinc prece naturaliter sunt frigide. et in coopit sunt
postmodum de facili frigidat. aut morbo incurritur grauioribus. **P**reterea
cum equus uoluit prebendam ordeum uel aliquo suo consilio prebenda sua cum uano

agminet² p^us decent². et postmod^o detur equo qm pulvis ordi ul
 sui sili soli equus de leui tussim addude. n^o corporis itioza deficiat.
 Aqua uo p equu potu debz ee moll² et aliquantulu salita turbida sua
 ut current ul mch. qm pui aque occasione p^o mollicie et gros
 situdinem eaydem sunt calide et grossam sbam retinetes. Joz effici
 unt equoz corporibz nut² b²iores et refectores ad plenu. **N**ota
 q^o aque qnto frigidiores et uelotiores exultu tanto min² equu
 nut² p² et reficiunt. et ep² n^o equus bibit sufficient² ad plenu
 no possz quode carnes assumere oportences. Utile satis uidetur.
 abluere sepe os equi m² et fricare cu sale frequ² utno forti
 ul aceto madesco. qm ob hoc equus lidenet aqua assumor. *qualit² d² d² q²*

Ferrari d² equus fric sibi queientibz rotundis ad mod^o. *eq² ferrari*
 ungule extremitas cu cecit² ferri sit stricta et leui
 ep² qnto leuiora sunt ferra tanto agili² et facili² eleuat pedes
 suos. et qnto ungli equi cecitu ferri utit² strictiori tanto ma
 ior et fortior efficit² p² ut decz. **E**t nota q^o qnto ei ferratur
 unioz tanto ei pedes molliores et debiliores sunt. qm usus eudi
 sine ferris aimentute. ut ut natura li. unglas equi duras
 et magnas. Cauendu e² isup equu sudatu ul supflue calefem.
 comedere ul potare aliquid. don² cooptu aliquo pmo paulisp² duco
 sudor et calor uocessit² p² ut ab eodem. Sciendu e² cu ep² tediousa
 et isultra equitudo seruetina nuno p² est equo. qm p² pcedente
 laborem sudor cu supuenit ieu q² n² p² ob supueniente naere
 ut qdaz desudare ut equus more solito p² bendetur. n² n² n² n²
 curm² aeris equi frigidior et diurno possz leui frigidari. **S**portet
 cu equu h²re assiduam coopcuru linea i ep² calido p² muscat. et qha
 gilia. Sili in coopcuru lanea obtineat ep² frigidu p² frig. **E**q²
 aut p² meliori ip² equitari tediouso no d² a medietate uili us
 p² totu msem augusti. ul p² p² i antea. pmo custodiat² p² ut d² i
 sup² i locis frigidis h²bit et aliis recentibz contendis. qm cu p² m
 mui calore. cu p² imodatam quietat² possz leui² i² nsecut² desic
 cari ul scalmat. Sili dico i m² ianuarii s². qm p² i² m² s² frig²
 ei calefuit ul sudat² de facili frigidat². **E**t no q² p² l²mitate

idico
 edno
 matus
 multa
 w q m

qualit² d² eq² ferrari

equi salubri⁹ q⁹ uada quat⁹ fletoromot⁹ i anno a uena colli assueti
uideh⁹ i aut⁹ q⁹ semel. i estate semel. i aut⁹ p⁹no semel. i hyeme semel.
sufficient⁹ cu⁹ quah⁹ uice minuat⁹. Sciend⁹ e⁹ q⁹ q⁹ equus bon⁹ &
diligent⁹ custodit⁹ sicut sup⁹ enarraui si no⁹ ut quent⁹ modate eq⁹
tat⁹ i sua ut⁹ & l⁹uitate ut i plib⁹ dea spaci⁹. p⁹. amor⁹ ualid⁹
p⁹seuat. **De doctrina eq⁹.**

Oe doctrina equi itaq⁹ dico s⁹sequit⁹. In p⁹no doctrine ul⁹ equi mori
gerant⁹ uel⁹at⁹ frenu⁹ debile⁹ & leu⁹ quod pot⁹ inueniri. &
cu⁹ eidem imponit⁹ frenu⁹ moris⁹ freni alie⁹ntulu⁹ mell⁹ ul⁹ alie⁹
dulci⁹ liquoris alie⁹cient⁹ p⁹ungat⁹. frenu⁹ dixi fore leue⁹ & debile. q⁹
q⁹to i p⁹ncipio min⁹ malu⁹ i⁹fert i ore eidem tanto i antea facili⁹
& acceptabili⁹ s⁹stinebit. de melle ul⁹ aliquo dulci p⁹mo i moris
dixi p⁹mo. q⁹u⁹ gustata dulcedine alie⁹cient⁹ libent⁹ itato recipiat.
Postq⁹ uo⁹ firmum s⁹ difficultate recepit h⁹ic & illic p⁹ aliis dies
mane & sero ad manu⁹ ducat⁹. don⁹ p⁹optime doctore⁹ sequatur.
Dein s⁹ streptu⁹ & tumultu⁹ s⁹ sella & s⁹ calcib⁹ suau⁹ & leu⁹
q⁹u⁹ pot⁹ equitetur. & paulat⁹ p⁹uo passu⁹ ducat⁹. eudem adex
tris & sinistris sepi⁹ reuoluendo. q⁹dam uirga ip⁹m p⁹uenciendo de
cent⁹. & si expedierit aliquis aucedat pedes. Sic de⁹ e⁹ sup⁹. Su
mo mane ul⁹ s⁹mo diluculo us⁹ ad media⁹ t⁹ia p⁹ loca plana &
no⁹ saxea don⁹ equitator cu⁹ q⁹ue⁹ plac⁹ s⁹ doctore⁹ oducat⁹ et
seccietat⁹. Cum uo⁹ spacio im⁹ uis⁹ ul⁹ dea tal⁹ equitauit sella
eidem imponat⁹ s⁹ tumultu⁹ & streptu⁹. & de⁹ cu⁹ sella eq⁹itetur
usq⁹ recens t⁹ app⁹equauit. s. hyemal⁹. Eqtator dum cu⁹. postq⁹
equu⁹ suau⁹ ascendit cu⁹ no⁹ remoueat don⁹ sibi p⁹anos apter
ut quent⁹. q⁹ exinde usum assumit ob quod equitantis.
Post h⁹ aut⁹ frigido t⁹ accedente mod⁹ ul⁹ maniem equu⁹ doc⁹
Quadi⁹ p⁹deu⁹ tal⁹ inuaret⁹. uideh⁹ q⁹ eq⁹itator faciat ip⁹m p⁹ ma
g⁹ehat ul⁹ anata campestra modate tractare ut de⁹ e⁹ s⁹mo
mane ip⁹m magis a dextris q⁹u⁹ a sinistris f⁹uenci⁹ reuoluendo
p⁹us habendo d⁹ta freni p⁹ unu⁹ pollicem ex t⁹isus. i. d⁹ & minor
alia cursiore existente. eo q⁹ equ⁹ e⁹ natal⁹ p⁹mo⁹ a sinistris sibi
frenu⁹ fore⁹ inuicando p⁹us si uidit expedire. ut p⁹uelle facili⁹ tenent⁹.

Troctare dicitur equum super parata cetera quod per alia plana loca eo quod propter
 multitudine et motu in imagine et in campis aratis more solito
 affluenter equi et intrant cotidie curra et pedes alci et leui in suo equili
 decem lenare. Et si filii per se per loca siccis arenosa quilibet roe. Unde
 equus in locis pedibus accepto usu pedes et curra erige decem per loca
 alia ruel et salubri erigit gressus suos. Et ita in suis equilibus nimis per
 putat equitatem ut se ipsum aliter non offendunt. Consuetudo equo
 per la et habili troctare per quiescent tempore quatuor adertit ut deum est
 et similes filii in per plurima loca summo diluulo paulatim in principio
 in uia et breuiori saltu quo poterit ut deum et galoppet. Cauendum
 est tamen quod non diu cediose galoppetur in die ne forte equum cedat galop
 puer. et eundem pigeat. Et eo negotio intrare. et error quippe maximus
 equitatis. Nam ob hoc equi de leui retrogreduntur si possunt in postis. Non neque
 utile non modicum et videtur quod equitator troctando ut galoppando aut re
 mouendo equum ad cursum iterum trahat habenas freni manibus
 circa dorsum inferi circa gressum quod est plianudo ut quando collum iterum
 caput inclinet in se per. et si fiat in per paulatim put melius in se expe
 dunt. non omne studium et caucela adhibeat idem. et si de duo fere
 melius et salubri equi. non et salubri equitanti. quoniam equi inclinati de se
 caput appropinquat sicut per. et collum decem et curru troctando et galoppando
 put expelli super apertum et clari respicit gressus suos. non melius adertit
 uoluit et similes et facili adhibitu retinet. Et ut si modicum hoc est
 in omnibus quidam. Et quod id quod capitis gressu sepius per maiori libere per
 freno. id expedit ut affrenandi freni modus et manentes exprimat. Et
 si freni quidam forma est de abarra. eo quod ad duas barbas ex cunctis et
 una per longum operta est quod leui et debili equi omnibus aliis existit. Et
 quod et alia forma freni est ad modum mortui uulgaris nuncupatur non
 minus ex opere assumens eo quod modum habet mortui ex cunctis. hunc solum modum
 barra una et alia bipartita. est fortior et rectibilior est alia superdecem. Et
 per alia freni manentes deum ad modum mortui sicut superdecem cum talibus
 cornuosis sui plantis et in mortui freni ponunt in modum anuli falcatum
 quod est adhuc fortius et rectibilis alii pedes. Et et ad quod de actum de
 hunc mortui alii longiores usque ad palatum equi et in ore fundit perire.

i morfu e ponit^r falle multumode et diuise quod aru^r et leui^r de la p^rib^r
qphatur. **D**ut p^rtea alie freni forme quib^r aliqui p^rincipales d^runt
eor^r utit^r horribilior^r et asprime suu^r mo^rqual^r p^r sua aetatem et leui
ciem p^remittit. Intuei^r g^r d^r mollicies et durities ont^r e^ri. et iux^r quod
duz et molle os hui^r frenu^m iponat^r eibem ut ad plenu^m satisfaciat
e^retanti. **E**t d^rni sicut sup^r enarrant. modate abli^r molenti cu^m co
tidie equitet. Utile cu^m exutit noⁿ modicu^m ipm^m p^r ciuitate paulati
frequent^r equitare. q^uili^r ubi fab^r more solito saltant^r. **S**i ubi sit
sonit^r et strepit^r. na^m ob h^u maiore audacia et se^ritate e^ri assumet. mi
n^r ep^r fiet pauid^r strepitib^r et sonitib^r contedo. Si uo^o p^rdeca loca c^ristare
crepidauit ul^r p^rinsecet u^rez e^ri leui^r libi^r u^rge ul^r calcau^m noⁿ cogit^r
et queient^r u^rle leui^r e^rudez blandiendo ducat^r. **N**a machinaret^r
q^u molimina s^r fca accide^r ex strepitu sonitu ul^r tumultu. et ita e^ri
pauid^r et attonit^r deueniret. **O**portet cu^m e^ritatore p^r meliori i die
equu^m ascende^r et descende^r frequen^r et leui^r iux^r posse ut assuescat in
descende^r cu^m expedieit sup^r eu^m stare tam pacifice q^um quiete. et
si totu^m quod sup^r edocet^r fuit p^r oia ob^ruand^r. don^t dentes e^ri decent^r
et p^rfca fuit inmutati. ep^r h^u e^ri c^rist^r amoy q^uacu^m p^rpletu^m. **A**n
tatu^m aut^r dentib^r p^rnt decet e^ri salubri^r potit^r o^o de maxilla infiori
dentes. u^rij. ex^rant^r. duo uidelicet ex p^rte vna. et eod^rem de altera.
q^u stationes et plune a plib^r n^rcupant^r freni morfu^m grime adu^m
santes. si pacto ut dixi si e^ri duz et forte dud^m os haren^r obtinuit
p^rntant^r e^ri uulna^m p^rus alie^rculu^m solidare. et postea frenu^m ad barrae
xpositu^m ep^r leue m^rponat^r eibem. Si uo^o os molle inde hui^r et tenez
frenu^m ad barra^m sili^r i so^m ul^r e^rio die suoz ex^ripacou^r denciu^m imp^rat^r
et uehiti p^rixi equitet^r e^rudem cotidie affrenado modate cu^m ut
de^r galoppando. **I**llud q^u quod docui si duz os dud^m hui^r solidare
alie^rculu^m ozis uulna^m p^rntant^r. q^um carnes noue i uulne^m r^ripit^r
at^r q^um uetuste. et ibi mag^r e^ri tumescit p^r conit^rate uulnez satis
faciendo equitati. **Q**uod aut^r dixi. Si molle i so^m ul^r e^rio die more
solito equitet^r eo q^u uulna^m denciu^m solidant^r s^r frenu^m et eod^rem cotidie
contedo fuit i uulnib^r carnes calose et q^usi dure i postez v^ra os e^ri effi
cit^r abili^r ad effrenad^r. **N**otad^r q^u os equi noⁿ d^r e^r iuuu^m duz nec

De res

minimè molle. Et mediū teneat utulus. Et si patet quod equus non possit fieri ordine affrenare in quatuor. Sed ut deum est extirpent. Et si equus alias utilitates consequitur que sunt infirmitas experientia doctus. uidelicet quod in pedita extirpando equus uindicta et pigritudinem et grossitiam cor. quoniam amittit infirmitatem sebi iam uel furorem. post uero extirpando deorum deum equus equitetur ut dixi ad saltu punitur ipsum remouendo. si non equus aliis sepius obuiant. itando. et exendo. eo quod assuescant audacter discedere ab eisdem. frenū mediocriter forte uel forci imitando deum uidebitur expedire. Cauendum est autem quod in uento freno abli uel decenti nllaten inde antea inuicetur. quoniam post extirpando deum ex crebra muta tōe fieri oza equorum assolent deuastari. Et si equus se huius put dixi quoniam ad frenū totali quod longo et frequenti usu cor deteri nouit affrenandi sibi dequē ipsum ad currendū assuescere oportebit. Currat ergo equus summo mane semel quilibet septimana per uia bñ pla nā et alieptulū arenosam cōa q̄rte per spaciū unū miliarū in pñ sui cursu. et exinde si libuit usq̄ ad .i. miliarū. et amplius poterit attemptare. Si est autem quod equus cito frequenter et modate curratur fiet celerior et agilior cursu ipso usu. Unū tñ q̄rtum usu frequenter. uidelicet quod equus p̄inde fiet fragilior et impaciēs et cūdoq̄ regrad si fortinatur ad cursu indebit et sue assuere affrenatōis maximā prem p̄dit. Unū tamē nō ē obliuioni tendendū quod postq̄m equus bñ et p̄fuit et doctus fuit et osuetus ad af frenadum ut p̄dixi sup̄ equitatore nō pigret ut p̄dixi sup̄ius equū faciat galoppare sallire et currere modate. quoniam longa quies et sidiā pat equo. et que artificiali dudū instructus fuerat de facili cogit obliuisci. **De cognōe pulcritudinis equi corporis.**

Octo de custodia et doctrina. Quarto de cognōe pulcritudinis illi factōm et uibroz anū ē dicendū. Cognosci dicitur equi pulcritudo tali m. In primis hēat equus corp⁹ magnū et longū tñ quod sibi sepe mēbra equi respondeant suo magno et suo longo cor. put quoniam ordinate. Cap⁹ equi dicitur eē gracile. siccum. et longum. quoniam. Os magnū et latū et laciatum. Nares magnas et inflatas. Oculos grossos nō geauos si occultos. Auriculas uo p̄nas et aspiciat dicitur

Collū longū & bñ gracile iūst cap. maxillas bñ graciles & siccas.
Crines paucos & planos. pect' grossum & cū rotundum. Carrese nō
acutum. s; cū tensum & rectum. Dorsum curvū & cū planum.
lumbos rotundos & cū grossos. Costas grossas & lilia lēat ut bovinā.
Aucās longas & tensas. Crurē h't longam sili & amplam. Cauda
uō grossa sit cū paucis & planis cūbz. Coxas dico uō nō latas &
carnosas int' nris & ext'us. Garrecta tū ampla & sicca & tensa.
fillos curuas & amplas teneat iēuinas. Crura p'ea bñ ampla
& pilosa & sicca. Iūcturas crurū grossas & nō carnosas. nō &
satis p' iniquas ungulis. ad similitudinē bouū. pedes ut ungulas
h'eat amplas duras & gerasas p'ut decz. Equus uō sit altior ex pro
p'ortionē cū antio' alieq' tūlū. velud cūus. Collū tam deferat elenatū
videlicet collū grossiciem m' p'ect'. Qui recte igit' nobilit' eq' pulētū
diem itueri oportebit p'scripta iūbra tam altitudinē q' longitū
equi ordinare. & p'portionatē querere. **De pilo** ei equi quia
dūctū dūcta sentiunt m'ita dūc nō oportet. Scdm me dico tū q'
p'itū qui d' bñus & cū sennal' obscur' sup omib' & laudand'. p'
tra idēo q' m'itū ē oblongum factōm ut cūz reddē sūā cām.
Et q' p' lo liquet cū cūibz quod p'p'xi easdem p' m'ito. dēi est d'icp
q' pulētudo factōmū ipi n'at' & ap' dignosci p' eadem matie iūmō
te q' p'ignedie d'ormatē. qm p' maciem p'el q' p' p'ignedie pulē
tudo iūbroz & factōmū equi p'fecti d'ormatū. **De oibz ifimutacibz** ut d'
Uō sup' de pulētū iūbroz equi. Quāto de m'itū n' eg'itudibz
equi s' uēientib' tam n'at' qm nō n'at'. i. acutal' est cētādū
nō & sūma diligencia p'scrutandū. P'mū g' dico de eg'itud' n'atū
q'ingentibz equo p'm quod nā aliqū ob d'fctū n' occōz aliqū m'
nūz ut augmētaz. auger tū rarissime uidz q' qū eq' nascit' p'itū
maxillam iūfiorē sup'iori longiorē. & cūz equus nascit' b'nis
candis & alus q'slibz. & cūz cū nūo oclō alio & alio nigro. Et
qūz nascit' cum q'dam sup'fluitate carnis granellōse i' cruribz
& cūz i' alēna p'ce corporis p'creat' faciens q'dam grossiciem g'
nellōse carnis sū corio & sū pilo ad mag' m'itū auellane ut nūc
& cūz mag' & cūz m'itū assidue corū sup'ficiem sup'ant que dē

lesioribus natus est: hinc accedentibus.

mut^{us} ul' celsus vulgarit^{er}. Et qu^{ia} ec^{iam} nascitur cum aliquib^{us} sup^{er}flui-
tatib^{us} carni^{um} uelut glandule q^{ue} sunt int^{er} coram^{um} et carne. et hec
glandule si scrofule aut testitudines uulgat^{ur} app^{er}lant^{ur}. amittit
ad e^{am} nascit^{ur} h^{ab}et oculu^m ul' auriculam aut uates aliis p^{ar}tes. an-
nuit n^{on} cum nascit^{ur} h^{ab}et una^m ankam alia^m curtozem. Jmo tantu^m
erit iⁿ aliquo minoratur. g^{er}mut p^{ar}tea n^{on} et fallit cu^m ec^{iam} nascit^{ur}
obliquis crurib^{us} tam iⁿ antio^{ri} c^{on}tra iⁿ postio^{ri} p^{ar}te. Sili m^u de unghis
ul' c^{on}pedib^{us} accidit. q^{uod} cu^m obliquit^{ur}. Aliqu^{ando} equus nascitur cu^m iⁿadu^m
iⁿ g^{er}uetis et g^{er}allit iⁿ crurib^{us} p^{ar}ueientib^{us} eidem ex p^{ar}te ul' mar^{is} easde^m
h^{ab}etib^{us}. Jarda est q^{uod}dam mollis inflato ad magnitudiⁿem oui aut ampli^{us}
sine min^{us}. que cu^m iⁿ extio^{ri} c^{on}tra iⁿ antio^{ri} p^{ar}te nascitur iⁿ g^{er}uetis.
Galla est q^{uod}dam tumefactio mollis ad mod^{um} uescice magna. ul' ut auel^{la}
lana aut mix^{ta} q^{uod}nt^{um} plus ul' min^{us}. q^{uod} dea uictur ad crur^{um} iuxta
unglas generat^{ur} ex op^{er}e recipiens suu^m nom^{en}. **De accidentalib^{us}.**

Octo sup^{er} de defectib^{us}. minutib^{us}. ul' augm^{en}tatib^{us}. aut eg^{re}tu-
dinib^{us} natalib^{us}. **De accidentalib^{us} infirmitatib^{us} ul' lesionibus**
est dicend^{um}. subseribend^{um} est ordinate. p^{ri}mo g^o cuilib^{et} infirmitatis
ul' lesionis uocabulu^m s^{un}t nos. **De** que sunt quib^{us} lesionib^{us}. infir-
mitates. et qui cognoscant^{ur}. et unde eg^{re}itudines p^{ar}te ad cu^m p^{ar}te
miant. accidentali^{us} ul' casuali^{us}. **De** de cuilib^{et} medicinu^m dea infir-
mitates ul' lesiones ualentib^{us} est diligentissime sup^{er}uenedu^m. **De**
iⁿ p^{ri}mis uocabulo^{rum} capitula o^mnium eg^{re}itudinu^m su^m lesionu^m s^{un}t
nos s^{un}t p^{ri}mi. **Incipiunt capitula o^mnium infirmitatu^m equorum.**
De verme.

De verme uolatu^m.

De anticoze.

De strangulione.

De uuln^{us}.

De dolore ex si^mflu^m sangu^{is}.

De dolore ex u^{er}cositate.

De dolore ex si^mflu^m omestio^{is}.

De dolore ex iⁿdebita ret^{en}etio^{is} urine.

De iⁿflac^one testiculo^{rum}.

.xi. De infundito.

.xii. De pullino.

.xiii. De ifustito.

.xiiii. De scalmato. ul' de siccato iⁿtra.

.xv. De aragiaco.

.xvi. De cymoma.

.xvii. De frigidato.

.xviii. De infirmitatib^{us} ocl^{orum}.

.xix. De eg^{re}itudib^{us} int^{er} os.

.xx. De lesione lingue.

ut
lesionib^{us} natalib^{us} eq^{ue} s^{un}t acc^{id}entalib^{us}.

- .xvi. De omib; lesionib; cegni.
 .xvii. De spullacis.
 .xviii. De lamulis ul' carbūcul.
 .xix. De scabie priuritu euidente.
 .xx. ad collū t ad trinitū caude.
 .xxi. De uulso feruto i lumbis.
 .xxii. De lesione anche.
 .xxiii. De lesione spatule.
 .xxiiii. De lesione flancio.
 .xxv. De aggruacione ptozic.
 .xxvi. De lesionib; crurium.
 .xxvii. De genit i garetto.
 .xxviii. De spūmā.
 .xxix. De ciu-li.
 .xxx. De spinula. *in pignofu*
 .xxxi. De supprolib;
 .xxxii. De actione ul' actinto.
 .xxxiii. De gallis. *i. de lesione nerui*
 .xxxiiii. De gūppis.
 .xl. De cūpaciis.
 .xli. De scordiliatura.
 .xlii. De oib; i flarōib; crurū.
 .xliii. De opina ul' crūco ligni itūte ad crura.
 .xliv. De furina.
 .xlv. De cūpacia tūfūsa.
 .xlvi. De cancro.
 .xlvii. De fistida.
 .xlviii. De axalo pūganese.
 .xlviii. De oita.
 .l. De oib; lesionib; ungūlay.
 .li. De suppoita incorona.
 .lii. De iclanaturis q' tūgūt tuellū ul' unū ungūle.
 .liii. De iclanaturis q' nō tūgūt tuellū.

- .liii. De iclanaturis q' rūpūt.
 .liiii. De coronam pedis.
 .lii. De fico sūe solam.
 .lii. De spūtatūre ungūlay.
 .liii. De vūllatūto sūbē solay
 pedis.

Aterminata. i. sedizata.
 Tartarū. i. tarsū uegens.
 fulegme. i. caligine.
 Croci. i. safiam.
 Pomū cētaurēū. i. panis poran.
 Senationes. i. cresonū.
 Puluē rubeo i caplo de aurib; i flar.
 i. puluis de tūa ceta. sicut de cupis.
 Sanguisuge. i. sanguete q' stat i aq.
 Pulomana. i. herba q' uocat' grasella.
 Teste auelane. i. gūsse nigolay.
 Teste testudinis. i. capita bisse scā.
 Dūta. i. grana mortie.
 Cassū herbūssū. i. herba q' uocat' au.
 Litargiū. i. scūma auri ul' argēti.
 Bulisū. i. unū pedis.
 Tuellū. i. ūgula uina.
 Falces equi. i. lachuronū es.
 fauces. i. gulla.
 Astelleta. i. urtigela.

^{infirmitas}
Accidentalis ē que ^{deum} vniū appellat' ulgarit' scipies i equi pectore.
 ul' int' coxas ēa testiculos. dem ad crura descendit. a exinde in
 flaciōes adducēs. crura annūsalit' crebis uulnibz pforādo. Quod vniū
 ex malis creat' humoibz calidis supfluis lōgo tpr isimul' enactis. et
 p' modū cōcuris. ad quādā glandulā quā habet equi sigli it' unūqz
 partē pectoris nō nō int' coxas ēa testiculos p'p' aliquē dolore ac
 cidentali' eueniētē. qm cōcurrūt ibidē undiqz spō a humoēs. cū omē
 simile appetat sūū simile nālū. Vn' cursio d' mōre humoibz ad do
 lore illa glandula p'umescat et de mōre a exinde tūmet pectus et
 crura. a cruribz postmodū tūmescent p' antiori ul' postiori oportet
 humores it' carnes a corū rēperē i cruribz faciētēs. nias a foram
 na plurima ad p'urēdine emittēdi exteri' cui n' decētibz succurratur
 p'ciēs totā humiditatē corpōis ul' humoēs emittē cogit' p' crurū ul'
 nera plibata ano. humore assidue mōre solito alim' p'sequētē
 cura: — **remediū q'tra**

Contra infirmitatē vniū p'cedā curas a medicinas agnitas docēbo.
 qm cū videbūt' i equi pectore ul' i coxis int' testiculos glandule quā
 p'p' tūmescent ul' plūs solito agumtari statū equus d' osmā nena col
 li m'ia caput a osiens uento usqz parte pectoris ul' coxar' usqz ad te
 bilitatē corpōis minuant' ut enacuetur humoēs supflui edecāt
 a dem ponit' odecētes fectis i pectore ul' i coxis humoēs assidue
 orabētēs p' agnā a crebra exagitationē fectū nias erēndi p'p'ia
 qm ad dolore glandule humoibz cōcuris q' p' loca dolentia osiunt
 spō a humoēs. si g' loc' fectū humores nocē dolet a p'p' fectū
 agitante solito mōre p'p' attēctōne fectū. humores ibidē cōcurrūt
 ita q' ceptū a glandula p'umescit humoēs p'cā nō nō hnt' ad crū
 ra descendere nec tūmescentōes adducē ut supius enarratū. p'ciēs
 tūne q' fectus agitati nō debet n' duoz diez sp'cū m'fear postea
 uō m'ime a fero itū coti die agitur q' duo iuuenes quasi m'icū
 fangēt equo p'p' p'p' p'p' nō modicū equitādo. dem equus nō
 cesser die quolibz fatigari. Tenend' ē eide ne erbis comedat n' se
 nū. imo d' alius parū comedat a solūmēdo p' uribz assūmēdo.
 qm erba a fectū a d' alio abundat' cūmē humoēs vniū p'cā
 humectaret nō nō p' quiete i nocte i locis frigidis contento. p' nō
 glandula illa ul' vniū p'p' fectū a dimminuōne sanguis ul' p'p'.

dea oia nō decessat. si suphabundat humores supflui nriat tūmefi-
 ciētes. tūc ille gūdule ul' dūis tali modo subitū ul' salubrē curaba-
 tur. q' saso p'us p' longū corio a carnibz usqz ad mētiōē carnis. Ser-
 uis ul' gūdule de qua p'ori. a ferro illo ul' lāceta illa disposita gū-
 dulas illas ungulis manū mīmō circūcā scarnādo exiūo radicat
 a extirpent p' ut salubrit a meli' uidebit' expedire. nō ē p'cedo s'mc ibi
 rem aliqd remanēre. **E**dem sermē ul' gūdule radicat' extirpat' stu-
 pa mūda i albumine oui sufficiēt' infusa nullū totalit' impleat. aptatū sūto
 nullū p' modū ne stupa possit ulatē exire. si nō nullū sit i pectore
 p'p' uetū decent. linea peria ul' lancea an' pect' a dem' ulnis mutari
 nō debz usqz ad tūū diē i antea ter ul' bio miter' i die stupa madesa
 cū oleo i oui albumine agitato nullū p'us uno calido abluēdo. a
 tali mō utat' ēca nonē diēz spatio. tūsemē uō p'ca abluat' nullus
 bis i die uno aliquāulū repēto. a itromutat' i ulnis stupa minuta
 i asa i puluē inoluta. qui puluis s'cepto modo effiat. d' calce uno a
 mele uideli calce unū accipiat' a mel liquidū i eadē qūitate a imisce
 ant' isiml' itū unū cū alio agitato q' possit fieri exiūo una placētū-
 la. a illa placētūla itondat' i igne itū don' ea fiat carbonēs d' quibz
 p'ea fiat puluis. a p'cedo utat' puluē don' nullū fuit decēt' solidatū.
 sermibz nichilomin' it' i agitato. nō equo cotidie fatigato p' ut su-
 p'ius expū ē. **H**orū ē q' equū equitari nō debz usqz ad tūū diē
 p'p'ū s'mc exipat' dū nō dūi s'mc mō die qualibz equitetur.
Et adh' ut dicē s'mc salubrit' destinaat' cū salubrit' s'scribi uideli
 q' saso p' lōgū corio a carne usqz ad mētiōē iūis p' ut dixi Reselgar
 puluizandocēt' tūū tarenor' pōdere. a amplius s'm mag' a min'. sup
 aspgat' seml' solom' s'm locū p'cedo puluē. pōto postmodū bōbice pōto
 sūto i ore uulnīs ne reselgar possit exire a uulnē ullomodo. d' q' ēca nō
 uē diēz spaciū s'mc coruclit' uehemē' cōso iūne p'teritūl' destru-
 itū cū utat' q' i extirpat' sup' iā dixi. Si nō pōas oibz humores
 restringi ul' deficiat nō possit qū ad crūi descendūt foramina uelō
 uesice pue a uulnē facietes. tūc itū ferro mōto i capite illa
 uulnē ul' uesice fūdīt' d'coquāt' p'us coquēto magistū nēnā pectō-
 ris extirpato q' tendit ad locū iūis inferi usqz ad pedē. p'ea nō
 decoctis foraminibz crūiū p' ut dixi supaspgat' i uulnē d' calce
 uno bis i die solūm sepaat' p'us coctā foraminū sibi facta.

Et nō
 quibz
 atqz
 iūne
 usqz pō
 dore
 tūmefi-
 illd pō
 dūc a
 fāndit
 tūmefi-
 unū q'
 med.
 p' quo
 libet
 tarino

Et nō q' si exūme remansit crūs īflātū, tali sōueiāt manū, uideli-
 q' accipiant īrudines q' sāguisfuge uocāt' a ponātur cū cā īflaci-
 ones aurū, abluto p'us loco uniu'sali' tumefactiois pōtē ul' abīaso
 uniu'sali' toto crure a dñi extracto toto sanguine cū sāguisfuge q'nt
 crure potit' īplaster' totū crūs, cū acceto 2. arta albi īfūm' agutans
 ul' teneat' ī aqua frigidissā diu cotidie mane a sero, a h' fiat cor-
 die don' crura gracilia redigāt'. **C**ūq'z tñ accidit q' olarū uicē
 iūius pōtē efficiūt' ī conio equi ulcā plurima a diuisa a spālū ī capi-
 te equi ulcā mīlmeda a īflaciones adlucētes q'nt p' n'nes humōes uelō
 aqua emitt' faciētes a h' ōmis dñ' uolatiū. **C**on' ōmē uolatiū ad
 caput equi adscēdēt, ibidē humores corrupti, more solito aggāt'. ī
 li mō humores pōtē a capite strahāt' exti. uideli' q' osuētis uenis am-
 bor tīpor sufficiēt sanguine minuāt'. dñi, setones decētes s' ei guttur ī
 ponāt'. d' exagūtatōe setoni, a d' comestioe equi nō d' usu loci frigidū
 fiat p' oīa ut d' alio ōmē sup' enarrai. Si uō uolatiū ōmis ī cy-
 moytā utat' q' d' more accidit ^{fiat p'ia} uelūta fiat edocto d' cymoyra īfū
Accidit subsequēt' q' illa gūdula ōmis dēā q' estat equi pectore iū-
 cor, ī tñ aliqñ uniu'sali' angūmītat' p' humores ibidē oīcos ī dñi su-
 p' a mō aliq' p' crura nō splos q' tumefacto ul' angūmītatō gūenle sū-
 to redigūt' ī postema a qdē satis incina cordi existit a inde gūmīc ad-
 uisat' a n' p'ciēs succūtat' ī breui cor eīdē a postemate pōtē possi ledi.
 h'c i firmitas dicit' anticos. i. grā cor. **S**ubsequēt' dico oīa īfūmī-
 tatē anticos q' sit exagūmētatiōe subita gūdūle p'ur sup' exp'ssū ē
 q' statū cū uidebit' illa gūdula subito angūmītat' cū furore ul' pl'
 solito īgrosstā nō qñ cernēt' pect' tumefiēt' sū mōza q'libz a pec-
 tore cū festinātia radicat' exīpe. d' tali tñ m' fiat exīpatio uelūd ier-
 īpatioe ōmū īā pōyri. a h' īfirmitas sū apostema satis p' uīqua
 cordi existit q' debz cauti'ssē cū sūma diligētia exīpam. Si uō ī ex-
 tīpatōe ul' exarnatōe eīdē uenā sāguē p'ūpar statū capta uenā
 pōtē a stricta manibz filo seico stricti alligēt'. Si uō p' habūdātiām
 sāguis uenā capi nō possi ītrōmittat' ī uuln' medicine sūscēptē ad
 sāguē uuln' restringēdū accipiat' uideli' turis due pres a tñā
 aloe parci a puluīgētū īfūm' p'nt decet cū sufficiēt oīa albumīe
 agūtū a īmiscēat' postmod' cū pillis leporū sup'ficiētibz a dñi ītrōmī-
 tātū habūdāt' ī uuln' uideli' sup' uenā adidē ual' gipsū cū calce tñi

d' ante
 uolatiū

d' ante
 cor

d' ante
 gū-
 dula

aliquat'

2 granis u. n. ap. b. n. tritis. ad idē ual. ster. equinū recēs mīstū cū cera
ul. creta acceto fontisio cogitatu. Et pō q. pōcē medicine ad sangne;
restringend usq. ad trū diē ul. scēlm nō debz a uulnē remonē. a dūnd
curet uulnē sic d. vīne supi otinet. pī d. setone comestioe a eq. tanice
a loco frigido quibz nullo mō couat. **d. stengulione**

333.

male

medico solit
na ne i loco
supiē put
melius autē
ut expone

Sunt alie gūdule cū caput cuilibz equi existētes. aliq. sub gutē eq.
uacēt q. iſlant ul. accidetaliū augmētāt p. humiōes capitis eq. frigida
ti adēat. gūdules de capite descēdētes ex gūſine ul. iſlanōe quaz totū
gutur iſlat a ita oſtīgūt meatū gutis uñ equi p. ut ouenit nix potit
expirare a a male bibit a comedit. a h. egūdo ulgarit stīgulio mīca
patur. **T**onit morbu stīguliois talē medicina suppono. q. ill. gūdule
q. p. dīxi creſcētibz ul. p. soluto augmētatio. statū setones decētes s.
eq. gutē iponāt. p. reia i equi capite lancea cooptio nōguēdo qm pli
mū totū gutur butro a spālī i loco stīguliois p. optime nō loco
calido couat. affione. q. uō gūdule ille p. exagūtiōe; setonū frequē
p. ut ouenit nō decēſcāt ad modū vīnis penit exipēt a extēne radia
t. uulnē stīguliois curet uelō uulnē vīnis. q. p. dīxi ul. cū puluē resel
galis possit ille gūdule exipāt ul. destitū mō supi enarrato. Sciendū
ē q. q. puluis reselgalis i quacūq. iſſiōe carniū ul. rupta suppositus
fuit modū a decēt couodit a destruit uelō igr. i. appōitōe reselgalis
diligēs adhibeat cautela. qm si imēdare sit appōitū reselgar. i. mo
dū a mirabiliter carnes couodit. **d. uīuolū**

334.

Sunt a alie gūdule q. uacēt i collū a caput eq. uideb. s. butq. p. max
lay q. sili augmētāt ex enumanti capitis ituentu meatū equi gutis
talit. cohartātes q. nichil p. cīes pōt comedē ul. potare n. a expirare.
ita q. n. ituentiāt iſtant claudūt p. cīes amādas gutis p. cīes cogit
se p. cīere i tū a itū caput p. cīēdo ibidē q. nix at. dūq. enigit
illō cap. q. mūle ulgarit appllant. **T**onit uīuolas supēas talem
p. beo medicina q. iōnnēti cū uideb. an. dē tūmēti subito uelō
oua ul. apli sū mīn feto satis calido cuspidē fūdīt tecoquētū
ul. lācta accuta p. lōgū fūdīt scīdātū. aut q. melius ē mō expēso
supi d. vīne caute penit exipēt tā ex una p. qm ex alē si uideb. i
ē expēdū. Et exipātis extius uulūa uīuolay uelut d. uīne supi
dixi usq. ad osolūtiōē carniū medicētū. **d. uolore ex supfluo sanguine**

335.

Sunt a alia egūdo q. i corpus equi accidetaliū gūat dūcēs iter

calidat i quocūq; uetulo camello d' cana ul' d' alius agnue grossū a lōgu
deat hūitē ad mod' cūctis. a p'istūmū illd' deā aqua imissa p'astū
tū. i uētre paciētis p' anū postmod' imitat'. ita tū q' equū aliorū
p'ius qm' ant' existat. ut aqua imissa p'uenit uniuersali d'isamē
possit. statū nō imissa aqua i uētre. anus stupā sufficiēt opiletur
ne aqua possit exire ullom' fin' licētia iponētis. p'ea a ligno rotū
de a bñ polito uēter paciētis sufficiēt ducat' a duobz hōibz uno. s. ex
una p'ea equi. a alio ex alia exultēticipiētibz ab ant'ion p'ea usq; ad
posticēz ducēdo lignū p'atū iūsus uētre nūlū ipmēdo. uētre p'ius
sufficiēt uncto oleo. mēl' calefacto. p'qū bene duc' a fricat' fuit de
cēt. d'opilato p'us ano i m' paciēs p'no p'isu iūsus loca motuosa equi
ret' dōn' egeat ul' emittat p' anū oīa q' i uētrez eēt iā missa fūnt. a
d' alius magnū p'ea. a d' toler' cessabit istant'. qm' cā cessare cessare debz
effectus. **de dolore ex retentia urine**

N. 333. Quia ali' dolor accidit i corp' equi ex nimia a debita retentione
urine. ueluti istas. i fere paciētis tentatiōes a dolores multos i cel
line. tumefaciēz ^{aliqua} yllor' a corpōis. adducit nō dea locū ūge equi p'
uā m'istatiōez. qūq; h' cogit yllā satis a celo dūcē paciētē quidō
urine. lor' ex retentia d'. Cōt' quē ex p'ius m'istatiōes remedia ista s'cpm
accipiūt. aressonū. acetani mūm' paritūa radices spūcia a brusca eqū
qūntate i fūm' i aqua bulliat. a dūm' deat' quatu' fasciā bñ āpla
calidat a lōga agnua ponatū. dea locū ūge i uolūdo deāz fasciā supia
dorsū p'nt meli' m'edebit expedire. a h' fiat qm' sepi' potuit. istud
iē cū frigidiū fuit iūm' calefiat a p'ea iponat' ibidē. **Ad iē ualet**
satis ūga paciētis manibz uētris oleo ^{tefeto} cūrahāt. a p'inos fūctē
operet'. a dūm' terat' aliquātūlu pipēis cū aleo. a ita forām ūge
circulān digito iponat'. Ad id ad h' q' meli' ē amūm' tū a paulū
tū coctū cū oleo calido parz iē forām siml'r imitat'. Ad id m'ualū
lit' opat'. si paciēs cū quodā mūito p' stabulū dimittat'. d' quo pa
ciēs p'uocabit' ad urina' neccō. Et nō q' ultimū remediū d' mūito
q' p'dixi d' dolores siglōs uile repit'. qm' uolūtas coy' m'ies coō
borat a mēbra nūlū ofortat. **de istatiōe testiculor'**

N. 334. Sit p'ea alia infirmitas equi testiculor' tumefaciēs mūto modo
q' accidet' ex sup'ius humoibz ocusit' ibid'. s. sepi' accidet' qm' equi
herbas comedit. a i iūo t'p' spālit'. qm' tū p' mūditatē erbat. tū

Ip̄ tps humidū humores occurrūt. d̄ leui. ad ifima loca ſp̄gūt. Vñ e
 quus patit̄ uehēm̄. a qñq̄ ex nimio imodato labore accidit ul' ex
 ſupfluo benē i teſtina caret i oſſen. nūpēdo illā pelliculā q̄ eſtat i
 teſtina a teſticulo equi d̄ quo ſilr teſticuli tūmeſcūt. a eq̄ ſano pe
 riculoſū exiit. **C**ont̄ talibz ſolū ſbucū remediū. accipiat̄ uidelz
 accētū fortiffimū a cretā. albā itā a agret̄ ad iūce. q̄ fiat uelō paſta molis
 a iūoluat̄ teſticuli uniuſalr a ſufficiet̄ bene lanatis. bis ul' ē i die re
 nouādo eūdem. Ad idē naly ſanſ ſi paciēs teneat̄ mane a ſo p̄deceſ
 ſp̄mo die i aq̄ frigida a uelociffima. a i tñ q̄ i aqua ad plenū teſtici
 mādēſat. Ad idē ualēt ſale exconare a bñ cōte cū aliq̄ia noua p̄z
 cina a ſurſū ponat̄ decet̄ calidū uniuſalr p̄ iſtaciōē p̄deceſ. Si nō iſtā
 tio teſticuloy fiat p̄ iſtaciōē i oſſen caſtiet̄ paciēs exipato leſo teſtici
 ul' duobz ſtati. i teſtina i locū ſuū retorneat̄. a decoquat̄ poſtea illa ru
 p̄ma cū ferro laty cōtēta a curet̄ uuln̄. bñſe teſticuloy equi. pū
 curat̄ bñſicile teſticuloy equi caſturi. ut i plibi talis nō ruptura pe
 licule ſupede q̄ ſi ſit eē ianabil' ceſſentur. **d̄ equo i faſo ul' i fundito**

Eſt alia equi iſirmitas q̄ accit̄ ex cometiōe a potatōe ſupflui. a qñ
 ex imoderato labore. qm̄ ſupflui eſtū humores a ſanḡ ſupflui cogit̄
 eū claudicare ex uno pede ul' duobz ul' ſinglis pedibz detinet̄. nō in
 ſuis greſibz crura grauiffic remou. ul' i ſua reuolūtē difficile ſe h̄t
 ex imodato labore qñ accit̄ p̄ n̄ dixi. q̄ humores ſupflui ul' ſanguis
 ſi ſtūit ad crura itūl ex nimio equatū. q̄ humores d̄facili diſcurrūt
 ad pedes ul' ad ūgulas patiēſ. n̄ heāt auxilium oportunū. Et qñq̄
 ſit dē iſirmitas cū alio p̄deceſ dolor. equū coheret̄ i tñ q̄ ex nimio
 a fatigatiōe dolor humores p̄ mēbra leuit̄ diſolnūt̄ ad crura p̄mo
 dū deſcēdētēs. a h̄ iſirmitas iſuſus ul' iſuſio ulgarit̄ appellatur.

Cont̄ quā iſirmitatē tal' ſbucio p̄beat̄ uidelz ſi equū p̄gus ſu
 eir a etatis p̄fē ſtati eide pot̄ p̄uele. p̄mit̄. p̄a nō d̄ amibz t̄po
 ribz a ſinglis crumbz d̄ nemi quā uſq̄ ad debilitatē corpōis mimi
 at̄. humores deſcēdētēs ad crura penit̄ remonēdo. d̄m i aqua frigida
 uelocit̄ amēt̄ ad uētrez paciēs teneat̄ alioque. ad idē t̄po nichil bibe
 re. a deicep̄ n̄ aliqd̄ comedere dōn̄ ex toto ſuit libat̄. Si nō uineis
 ul' mac̄ ſuit nō det̄ ſup̄ aliquaten' d̄ pot̄ ſi i tñ cū ſtēno alio in
 aere aliger̄. q̄ collū a caput cogat̄ extendē n̄ſus aere qñq̄ poteſt.
 a d̄m totū diē lapides ad mod' pugili groſſi ſufficiet̄ ſb equi pedibz

penant. veluti si fieret eade cubiculum vel stium. qm ex assidua officio lapidum
rotundor pedes a crura assidue et i motu. un ex assiduo motu nini crurum
pigni p humores ibide scurios sua expellunt grauedine. ita q sup lapidib
assidone pmar pedes. eode pmo lineo aq infuso pmit coopto. canendo ipi
q no comedat n bibat n a sole ullo m pingat. a cura utat don ad sta
tu psum redigar. Et no q pcca infirmitas ul infirio no nocet equis i
iunemibz imo pdest. qm ob h p humores scurios ad crura tribu i crosi
tur. si tam aliqui pnciales de infirmitati soler ali sbuere. unde cu
orteo i aqua decocto i petus satis calido poto a aligando. pmo equi pe
dibz quatuor deservatis. n no orteo adhibitu comedere. **pulsio**
Fit alia infirmitas accidentalit eq enemis dea pulmonem opilas foratima
aspirationis pulmois inseda p qua opilates equi uiv emittit por flatus
pur dea. si fit eide qaz nam omnia 2 magna ^{suspirio} creba pulsanio ylio
q d leu accit pigni equo ex ipso laboio ibito ituctu qmarte equi
pulmois i parte pulmois opilat aliq circa pulmonem ex calefactione pi
guedis liquefate. q egnudo ulgarit pulsu appellat. **Cont** hac infir
mitate equi pulsum tale remediū ipit. agitur i pms. unde calida
ad liqfatiendu sulam coagulata it meau pulmonis pur sup iā expli.
cui fiat poto calida d sbuere. accipiat carosolor. 3. ij. nucet ruscate. gulle
cardamomi ara. 3. ij. carum. cumini. seij. fennculi i maiot qua gar
tante alio supocis. huc oibz supocis bñ trinis cu uno albo bono bñ
agutans cu gret ogna qmrate disteperet oia isiml agutudo. tot d
michis ouoz qm finit tota alia poto isiml imiscedo decet fit ta
tu m liquida q de leu deglutiri ualeat. q poto pmo ipota in
quoda decen cornu bonno pleno bis ul ter. equo tenete caput arti
ficiali a os alu a aptu nusus aere sine freno i paciens gutture imit
tatur cu qm poto ita q ipaz bñ deglutiat. decet capite equi in
spelo spatio nni bore insente ut bñ poto p itiora labur. a deim du
cat ad manū. ul pmo pusu equit paulisp ut i corpore decen poto
decet imitionibz paciens ne ipaz p os euome possit. ipo nie bibere
n ad comedere p die nnu a nocte nna ne accipiat ubi p ipediatur tē
suu opm effectū. sedo no die herbis comedat recet ul canaz frō
des aut salices sin recena alia q hñ potunt ut frigiditate herbis
mritū caloz potois i aliquo reperet. si pcca infirmitas reces fu
cit ul moderna curabit pilato modo. si aut antiqua q icnablis
reor. in aliq remediū inieciatur. unde q nqz ylia ferris decoquet.

.x.ij.

piguedim

fiat ibi decoctio d[omi]n[us] scriptus. accipiat[ur] uidel[icet] erba molaria panitana
branca. ursina. sarricole. malua. equi q[ua]ntitate a[ut] isimil[iter] decoquet[ur]. a[ut] i[n]u
sto p[ar]te d[omi]n[us] fuisse orde[um] operet[ur]. a[ut] decoctio decet[ur] coletur isimil[iter] p[ar]te que
da p[ar]te decente. i[n] p[ar]te uo[ro] aq[ua] decoctionis p[ar]te buty[ri] i[n] bona q[ua]ntita
te a[ut] d[omi]n[us] casia fistula tota[rum] dissoluat[ur] a[ut] d[omi]n[us] i[n] annu equi p[ar]te calida talis de
coctio i[n]mittat[ur] cu[m] istrumto ul[icet] articulo sup[er] enariato. a[ut] fiat nebuli i[n]
dolore capelo e[st] crep[er]u[m]. excepto q[uo]d ip[s]a aq[ua] i[n]missa teneat[ur] i[n] eq[ui] n[ost]re q[uo]d
dum potit[ur] retinen[te]. q[uo]n[iam] i[n]testina a[ut] uentre p[ar]te paci[ent]is p[ar]te humectantur. postea

fiat potio d[omi]n[us] uicellis onor[um] a[ut] greco a[ut] oleo molay cu[m] bono uino albo
aguantis decet[ur]. i[n] d[omi]n[us] p[ar]te oib[us] q[ua]ntu[m] d[omi]n[us] uicellis. a[ut] p[ar]te p[ar]te i[n] cornu
bouino. ul[icet] ul[icet] p[ar]te. pleno. det[ur] paci[ent]i bibere. p[ar]te de pulsu sup[er] q[ua]ntet[ur].

Ad id[em] alia cura uidel[icet] ut paci[ent]is equi solus i[n] quoda[m] stabulo i[n]ponatur.
a[ut] p[ar]te duos dies ul[icet] p[ar]te tres aut apli no[n] comedat n[isi] bibat. p[ar]te det[ur] ei l[an]du
salutu p[ar]te annu ad libitu[m] uoluntatis. q[uo]n[iam] p[ar]te fame d[omi]n[us] h[ab]it[ur] q[uo]d p[ar]te lardi t
salsedine d[omi]n[us] facili comedet a[ut] libet. a[ut] comesto lardo sup[er] p[ar]te suu p[ar]te suu
sans det[ur] paci[ent]i bibe[re] d[omi]n[us] aqua cala uix uelle i[n]miscendo ibide[m] d[omi]n[us] farina
ordeacea operent[ur]. d[omi]n[us] equit[ur] p[ar]te milisp[er] don[um] uacuat n[ost]re de comestis.
p[ar]te q[uo]d uo[ro] paci[ent]is uentre a[ut] i[n]testina p[ar]te prius euacuauit odecet[ur]. a[ut] ex aliq[ua]
medicamine p[ar]te p[ar]te i[n] statu p[ar]te p[ar]te redigat[ur]. i[n] alia comest[ur] dent[ur] ei
comedet. furem[en]t[ur] b[on]u m[un]du cu[m] aliq[ua]ntulo salis lardoni bene coctu[m] a[ut] ad

sole ul[icet] alibi p[ar]te deficcatu i[n] q[ua]ntitate triu uidel[icet] i[n] mellay ul[icet] pugnay
mce q[ua]lib[et] b[on]u i[n] die. an uo[ro] q[ua]nta b[on]u m[un]du comedat. na furem[en]
tu coctu ut d[omi]n[us] satis munit a[ut] reficit corp[us] equi. a[ut] d[omi]n[us] equi d[omi]n[us] leu i[n]
pugnabit uix uelle. **te aragato**

X. v. **E**st illa infirmitas i[n] uentre equi efficit[ur] rugitu facies i[n]testinis. i[n]no co
ges equi sepius emittit stercora i[n] digesta a liquida uelud aqua. a[ut] i[n]
ad emissio[n]es creb[er]as stercorum paci[ent]is uentre euacuat talit[er] q[uo]d n[isi] ad
uauet uix aliq[ua]d[um] q[uo]d comed[ur] i[n] uentre reman[et] q[uo]d emittit. q[uo]d q[ua]ntu[m] accit[ur]
ai equi imodate ul[icet] d[omi]n[us] sili comedat a[ut] digesta comesta no[n] dig[er]it.
p[ar]te ut decet. a[ut] h[ic] dico si postmodu[m] cu[m] festinata eq[ui]t[ur] m[un]du p[ar]te frigit aliq[ua]d[um] et uo[ro]
ex potatio[n]e aq[ua] frigide p[ar]te comestio[n]e orde[um] potare sin[te] aliq[ua]d[um] i[n] uallo.
Quia p[ar]te festinu[m] cursu ul[icet] gualopu p[ar]te sup[er] statu ab equo p[ar]te p[ar]te
nelle exagitantur p[ar]te uisceru p[ar]te cursu. a[ut] i[n]stocies ex nimia i[n]fractio[n]e
corp[or]is equi dolores h[ab]it[ur] p[ar]te nimia exagitatione n[ost]re ul[icet] corp[or]is. i[n]no
equi ex p[ar]te euacuatio[n]e n[ost]re debilitat[ur] i[n] m[un]du. q[uo]d uix a[ut] crumb[us] susti

nen pōr. q̄ ifirmitas arngiat^r vulgare^r nūcupat^r. **C**ontr ifirmita
te equi arngiat^r q̄ uix fit n̄ i equi solomō egēdo ex mīna come
stiee ordeī idigesti solz mlti sūnam. En sibi uideb it equi equita
do eūde ul' nō egēdo. q̄nq. bis. ul' t. stcus ^{linguē} emittē uelut aquam
a ordeī idigestū. tūc totineti auferat ei frenū a sella. penit
liber dimittat^r ut pascēdo. n̄ eūde iūmū ullomō remouēdo. don daret^r
fuit stipat^r. qm̄ morus corpōis iustina uēit exagitat. Vn eq̄
cogit ifirmitate ^{gestare} plus solito stōia hq̄facta. herbas ptea re
cetes si comedit equi. nō modici pdest. qm̄ ad eligerēdū s̄ habiles
debilitate equi stomacho occurrē ordeī pcedēis plurimū sū
digestibiles a uetue. a pōm pēa quātū potit caneat. qm̄ ai q̄
fit liquida ifirmitates pōr anguntare. a s̄ fiāt don equi ad qua
lescēdā reddigat. qm̄ tū acit ex dā ifirmitate equi ifudū em
fiat p oīa. ut i capto equi ifudū supi onnet. **de cymoria.**

Est alia ifirmitas dīcēdo ab equi capite amiq̄ frigidū pnet
ex cursu remmatio exagitat p nares omne aq̄ humores frigidos
adlucēs. q̄ acit leuē ai equi i capite frigiditē detm̄ atq̄m̄
a aliq̄ ex ifirmitate iūmō q̄ dī uolamū. iū equi totū fere humo
ritatē capitis natio p nares emittit. a s̄ ifirmitas cymoria ulgāt
nūcupat^r. **D**ico s̄ cymoria q̄ acit ex humoribz frigidis i eq̄ capite
antiq̄is ul' ex alia n̄ pōm ai. q̄ fiāt i eq̄ capite lancea coopti. a
loco alio contrit. n̄nō ex putu sū s̄ calida exhibēdā. tū p dē solz n̄
aliq̄ hūi ifirmitate ptea afflione pascere herbas puas. qm̄ equi
i tū flaccitē caput natio a crebo p herba eripitū. pars maria dō
tū humor a capite p nares discuntur erūns. a noli aliq̄ p dē i
firmitatē si sūm pene obuste ul' bōdico uetis obuste sūmītāt crebo
p nares. qm̄ humores amiq̄ coagulat^r uisolut. ad idē noli pōm
linea i capite aliē baculi s̄te ligata a pmoā sufficiēt sapone
sūpacemū illū. a itus nares iūmū illū eribat. qm̄ ob h̄ pa
ciēs ex crebra fumigantē euacuat crebra m̄mō. n̄nō
git aliq̄ p dē medicaminibz p dē libenari. n̄nō ut
qm̄ ul' ifirmitas ut iplū q̄ iūmū n̄nō. **de frigidityte capitis**

Est alia egēdo doloris totū caput eq̄ nūmū s̄te s̄te
adlucēs. m̄sā puas. qm̄ s̄te repm̄. p̄t dī oculos itane.
a qm̄ eodē facies lacmare. n̄ nō qm̄ vha p̄sare. q̄ s̄ leuē

erit cū ī stabulo sano pōit calido. a p̄mā uero subuo demōstrat. qm̄
 ex alius frigiditatibz occurrat aliq̄ uā mēte. un̄ p̄ciēs rās ne agit. p̄mā
 nōis l' comestiois sue maris p̄mā perdit. **Q**uīfirmat frigiditatē capi
 tis m̄cupat. Cui comodū succurrit tali cura uideli q̄ ille ḡndule q̄ dicit
 mūle fūdit decoquet. Adiacētes it̄ collū a caput uideli s̄b maxillis. an
 ferro rotōdo dēas ḡndulas p̄forādo a ī mediū frōtis cū ferro rotōdo ī
 capite supulit decoquet. ut humōes ex frigiditate comoti erūnt ut co
 gātur. n̄ nō setones s̄b p̄ciētis guttūre s̄bponātur ut p̄ exagitatiōem
 setonū humōes uia habeāt exēdi p̄ciēs p̄tea ī capite laneā teneat
 cooptā. sēp butirū it̄ suas auriculas imitēdo a cascē frigiditē decet ex
 īnfecio. **A**d id uali oleū laurini ī una petia petia l' jnea. pōitū in
 morisū firi d' it̄ ligatū. equo bibere sēp cū fieno. silr opat. **A**d id. fū
 mēti bñ cōtū a pōitū ī quēdā saculo calidū ut pati potit ī capite e
 qui ligatū ut q̄ ipis pōitis ore a nāibz ī ter saculū p̄ nares fumū
 recipiat. a d' ḡmno comedat si uoluerit. **N** ad id p̄ciēs fūmū fūmū de
 cocciō p̄ilegy a lūme receptū p̄ nares p̄ciētis capite coopto decet. **A**d id
 uali petia ī capite alie baculi stricti ligata a p̄mod s̄apone
 sarracemco illiā decet a īmilla p̄mod it̄ nares quātū it̄ īnfecio
 a leue potit. a īmilla postmodū exēbat. qm̄ obli equis exēba stru
 tatiōe euacuat cerebrū emittētēs humōes liquidos. nēlud aqua
 q̄ sue laboratiōis ē cū. **A**d id uali butirū comistū cū oleo laurino po
 sitū it̄ nares canēto ipis a frigidis. īmo calidū contat. a bibat aqua
 uelut ī colone capelo ḡtinet. a tali m̄ pōit liban. **D** īfirmat
Taceit tū qm̄ ex p̄mā īfirmatē l' frigiditate capitis humōes comoti
 ḡcurrūt ad colos facies q̄nq̄ oculos afflone lacmare. a qm̄ caliginē aut
 nubē ul' t̄cedinē ducētēs ad oculos. a aliq̄n p̄mā ad eodē adducē
 afuētūt. d' quibz equū nō uali p̄spicē p̄ ut odec ul' uidē. q̄ d' īfirmat
 oculos. **Q**uibi eḡtudinibz talia medicamina exhibeat. ī p̄mā pro
 celo lacmāti fiat s̄ctoriū ī frōre p̄ciētis uideli d' olibano a mostice
 puluigatis eḡli pōndē a omi albumie agutatis sup̄ unā petiā p̄mā
 tā. n̄j. digitoz. āplā. a logū ab uno r̄pore p̄ mediū frōtis usq̄ ad a
 lūm p̄tendat. ab uno tū p̄us loco p̄ optime u' s̄ctoriū p̄mā debet a t̄re. s̄ctori
 don' ocli destitūt lacmare. qm̄ uoluerit lenari s̄ctoriū cū aqua calā
 a oleo laur' eleuet. **A**d id uali q̄ abe uene magrē icendat cū is
 leuit. s̄mō ocli fūmū caligant ex p̄ciēs aliq̄ ul' ex nūmatis m̄

Dicit uaz fūmū
 pati lūmē cū
 butirū p̄mā
 receptal

Auctore itate
 20. 33.

nētū abſtalecte ſup ambobz oclis iſonat. quatuor in digitis d orſum.

2 dñ sal trum i oclis cū quodā camello ſup iſmittat. ſi nō panū i oclis ſuēt ſu
iſufficiēt bis idie. ad idē naly ſal miſt cū ſtore lacte a rno i oclis ſili
iſufficiēt. caned m ne ponat ſup ſine. ne oclis deſtinet. ſi nō ſuēt nētū
ſtus cū pignedie galine bis. ul. r. pmit ugnat. **d eguomū it of.**

Ceter ptea q it os equi qdaz iſfirmis iſmeſtictōes uel d gñoule lōge
ad mod agnidolaz gñat adlucēs ab uñq pte macillaz iſneſc cōrūter

2 detinetes iſm equi maxilas q mē pōr paciēs maxilas dñcē ſolito p co
meſtictōe ſumēda a qm octanōe pāz totū os paciētis iſneſc iſmiſſali
iſlat. palatū ſpāl iſmeſc q uñ paciēs comēde rēptat ore. a h iſfirmi

taz dī ulgarit malū oris. Cui s comod a ſalubrit ſbueit. ſi paciēs totū
os iſmiſſali habuit iſlatū ſtati ſletoromet i ligna d uenis adiacētibz

ſbē ligna apto pñt ore paciētis pūmeli nidebit expedire. a enacuato
lignē pñt pñt accipiat pñt d ſale i bona qñtūate. a totidē d igna

ro a ſcat adimē a d eſd bñ iſne ſuēt decēt totū os iſneſc paciētis.
iſuſil pñt ſufficiēt ſale a tartaro i aceto ul uino ſtreſſio. ſi nō p mimi

nōet ſanguis a alia ſupda dē gñoule nō decēſcāt apto pñt ore paciētis
ut dixi ille gñoule abūit pte māſibulaz ſuōr iſadit cū quodā uico

ferreo pūo cōpēdo caſcē. a iſſio ul exting cōpans decēt ſuēt nūl
nem cū ſale a tartaro a aceto. ſi aut palatū paciētis iſlatū ſuēt a

pro pñt ore ut dixi. palatū cū lacem bñ cūſpidea ſcīdāt p lōgū a dñ
ſuēt ulneta palatū ſuēt cū ſale nō mto. a ſic liberabit pñctis

oibz contendo. **de leuione lingue**
Ceter ptea lingua eq dñſil araxiōibz 2 ſuēt dñcē ulcera multanōe

2 dñcē qñq leōit ex mōſu ſrem. qñq ex mōſu cētū paciētis.
alqñ aqua iſmilitate que dī malū pñctōe. vñ eq affligit.

2 magnā pte ſue comēſtictōe amittat. dñcē leōit extenſiō. aduñtibz
Paſſino. dñcē ul alia mēdētate lingue reliquā lingue pñt iſcat. qm

leōit illa tranſiō quā iſmilitate eē cētā. de qua equi parū veni
uēt ſi amitt mēdā pte lingue. ſi dñ leōit ſit tranſiō 2 pua

plangū lingue ſuēt leōit pua ul magna. talē ſuēt unguētū. accipiat.
mel roſeū. et tartarū de mēdā carnū pñctaz ſalūaz 2 aliquātulū

et al mēdā 2 tranſiō de pñt pñctū. que oīa miſta iſmilit bulat.
iſlatū cū ag ſuēt. a ſuēt extenſiō ut pñt unguētū 2 de talē unguētū

bul ſuēt dñcē mēdā. lingue ſuēt pñt. aluñt pñt ulcēbz uino
aliquātulū extenſiō. ſuēt a pñt ulq ad gñouitōne lingue ullo iſ

ipsum. Et tali utat' cum con' ulcera lingue fuerit solidata. Si aut' le-
xio lingue fuerit ex mallo pinzonese q' dixi superius. cui cum i
suo loco subscriba. Curato morbo ulcera lingue curatur. quanto
curatio de morbo eveniunt.

De lexiæ falsæ.

Accidit aut' fex equi duntis occurrentibus. ledit ex percussione videlicet in aliquo
duro loco a quo ex percussione calcais alie sunt filis. a aliquando ex aliquo tritu
co ul' spine infinis ibide d' quo falsæ equi p'ri ledit. a quo ul' p'ri
mesat. et q' falsæ equi locus dicitur existit a nervos a p'ri car-
nosus cu ibide ledit ex aliquo p'cto affligit a patit ex in vehemēte
q' falsæ lexiæ vulgarit' applat. Cui sic p'inde cu diligētia subueitur.
Si lexiæ ul' tumefactio falsæ fiat ex percussione i aliquo duro loco ul' cu
ex alie equi ut dixi p'us. tota lexiæ ul' tumefactio multat' abmarit.
Dm accipiat' asinū. pariatatā b'ia n'fina d' folus eaz q' tenerimū
ē cōlit' a tenat' i siml' decet' cu asina n'ri porcina i bona q'nti-
tate a p'ri p'mod i quoda vase mudo buliat i siml' decet' i mi-
sceto ibide aliquantulu mellis olei a farine itia assidue oia agi-
tando don' optie decoquat' a decet' supponat' tñ cala q'ntu p'ri po-
tir sup' lexiæ falsæ p'ce cu quada deceti petia aligato. a h' i die
ter. aut quat. aut apli si expedierit remittet'. Ad id ual' satis suc-
cus asctij a apij a tñ d' car' q'ntu d' asuga n'ri aliquantulu mi-
ni albi a olei a buliat. a i misceto ibide d' farina summi. a decoctis
decet'. supponat' d' sup' tumefactiæ falsæ p'cto mō. Ad idē ual'
succ' asctij cu melle butiro oleo cōli mēsum agitat' a cu fan-
na summi p'mod decet' coctis oia i siml' agitando. a supponat' p'ri
dixi. Si nō lexiæ falsæ fiat ex aliquo tritico ul' spina iute ibide
curet' p' oia ul' i curis ul' i spine ul' alie h'gu i ana loc' fuerit
edoceto. Si nō illa tumefactio falsæ putredine g'at' q' d' more
accit' infirma p'ie tumois ul' ubi mag' dependet putrefactio fer-
ro cuspidis decoquat' p'ctio cādē ubi aggregata putrefactio euacuet'.
Dm nō lexiæ ugnat' butiro corrodie bis i die. ul' aliq' uruoso. Si nō
i sup' illa lexiæ redigat' sup' sup' facie corij lesi coctus de-
cet' d' decoquat'. **De grauedine pectoris**

Accidit quoq' pectus equi agguat' i m' q' anri uidet' i suo g'ssu
aliquantulu ipediri ex sup'fluitate s'guis q' p' sup'fluo a moderato
labere aut i portuno hōne ipedito sup' eū. p' d' ugnat' g'neto p'ec-
toris. Cui dico tale remediū i p'ri uidet' mediu q' p'acēs suffici-
et d' solutus uenis ab uiq' p'ie pectoris minuat'. Dm scitones decen-

res ab paciens pectore supponat coagulatione costis decet cotidie bis i
die uelō nūm capillo iā est exptū. pariter nō setoner i pectore deuenit
at. q. d. diez spacio mēte. a s pacies ad statū pstatū reuertit. *de lesionibz*

Dicto supi d i firmantibz q accedunt i equi capite a i corp sunt
duōdū ē am d lexiōibz q eq enenuit artificiali sup iga. sunt g mē
te lexiōes a diuise i dorso p appōitōes i epte selle i humis. a qm sunt
exsupfluo sanguis ul humore ulia uelice pue plene sāgnis comisti
putredie q corripit corū equi a carne i dorso. dū sunt lexiōes p
te qmō ppiquōes olis; dorso equi tūo deiciēt eq existit. ronalit
piculū corpiō iserētes. quibz sūuemat remediū istasēptis. a q fer
reas lesiōes pōt hnt pncipiū a timore. id ēo pncipit debz obstar.

assidue mli mō. q statū cū uidebit eqm timet i aliq pte tēsi per
optie cū mōuo illa tumefactō abradat. emplastrū d farina trici *(2 dicitur fari)*

attaminata cū albumine emi agitata a supposita a supposita i qdā
pena linea sup pōtū tumefactōes uniuersalē extēdat. a dū nō re
moneat ēplastrū ul pena molent. si cū leuit uidebit posse extēdā

pōit remoner. a nota dū pena si putredo fuit agitata ibi corū
cū ferro cuspidō aliquantulū a decet calō infenot tumefactōis pōtē

ul ad putredinē putredo possit exm uacuari pōit. pēa uō uigam sepe
cū aliq liqdo uicinoso. *proferat* **N** ad id fuit qm exconatōes ul rupturē

ru i dorso appōitōe alie oneris p ut dixi. nō octayice bamli ul car
būculi a exsupfluitate sāgnis nascētū q illic abmōi dū cūqz
a dū supaspāt cotidie puluis calas uini cū melle omisti. nū
i uini capillo supi decet. abluit se pnc lexiōibz cū uino calō l

aceto conueto pacietem a sella. ul iū filis alie. dū lexiōes sunt decet
ē solitare. sciet q nō ēplastrū farine trici agitate cū albumine *(a solet)*

nenim ut supi ē exptū. nō i oibz plamō exconatōibz ul lexiōibz
solidatōis suppoi debz tēpti puluis uideb; mūmū fari a puluis *(al galatū)*

ad id ual; pena ul corū aptatū a obustū. aut filtrū obustum
Ad id ual; putredo lig antiqē putredinē. *putredinē* **N**oto uō q sup aliis pul
uibz supdās puluis d calce a melle mirabilē ad solidatōes carni

ū opat. tū an appōitōes puluis pōtē q ablm debet uino calō ul
aceto. q ut pili solidatōes carniū renascat. ista auellane. *(pūul le)*

studino aut bombay uenit obustū fuit puluisqz decet cū oleo
agitate sepi ulia iungat. a q mēl ē carni bōuina ul carner
obuste cū oleo simil agitare. a nō q iustitū iustitū i qd ul pue

U est i accis fortissio satis repmit a osimur mmetactoei fatis idorso.
¶ Fir subsequer qda i eq igo eueiet a rmpes a mortificatio aliq pre co
m doru equi fodiit doru nli ad camthieter q ex mima a frequa selle
apone ul' alie onis sup doru equi ipoin iportune. q lorio con or
ulganit apillar. Conit qua tali remedio nred e. accipiat foliu caulis
a cu asugra ueti porcina mar a ipoma steti cignlet ut pmet medi
ana usuc com. Ad id nali scabiola malnamiscon asugra ueti tras
a fili m supponat. illd id nali suppon amis calid cu oleo agnat. Ad id
nali fuligo cu sale minuto a oleo isimil agnato. Ad id nali sticus
hois recto a supponit mltu nali. Et no q coru cito adit radicatus
si equat cu sella supponit pue medicamie aliq pcor. a medicinas
sepi renonado deuillo corio prea a madiat eripato nulu coru pre
ta stupa iasa minnte a pmod inoluma sufficiet d pulue calis et
mellis tollit i pleat abluto pns ulne decet cu aceto l' uno forti a
liqntulu repesato. a h bit idie don ulu fuit solidatu. canes e ne aliq
pond sup ponat igo pacietis don canes ulum fuit cono egles. d pulme
¶ Fir prea alia lesio i equi igo faciet iflacioc. diu ibid car
nes gnar puctactas q fuit explice idecetis ul' alie sup igo onis fir
quati eo q qm iflacio supda uetescit. a i dorso putrefactoei an car
nes ifectas adduat inu olla puctacio anqia effiat coagulat carnis
ifecte rmpes carne a coru desup. diu eiact omne putredie ual
aq. a h dr ulganit pulmois. Em soli ibneni mdel q puluo ille ul
lesio ca fuit icadat erit iaso ul' eripato madiat scadat u magis putredie
depedet. ne ulla putredo possit i ulne remi. prea supponat stupa m
albumie ifusa decet uli aditu die seml idie mntido. a diu fiat p
ora uli ad solidand carniu p ut d cono pulue e erpau. salubri
ra a meli a leui curat cu pulue reselgulis uli infirmitate qm
ia pdei. am fin iasice aliq madiat equo dolore minime pacien
tem.

¶ Polacur

¶ Est alia infirmitas q fit igo mmetactoei adeluces infirmitate spd
latu eq faciet qnda calositate sup spatulas doru supficie supate
mmetactoei pda eisd antiq immete q acit ex mima apporone selle
ut dicit. a h palat nom dnt ex ope affimetes quib fiat p ora sic di
ei sup i pceden capulo d pulmone. Sinu palatie fiat diue malifi
cet cu malnamiscon a cu caulis tras cu asugra porcina ueti supponit.

ul' asenno purgata blancha urina mistis p'cis cu' asugra bñ dat a
p'mod doctis i olla suppositu istud amolificanti an q' spaliac iocant

reselgar sup aspgat ut dicit. **De laniis sine carbonalis**

Sunt nō laniis i equi tgo exsupfluitate sanguis i humois d co
g're q' a cura eide salubr' facied' i caplo tgi leionu sup' omnet
qm ibid cure a eoz remedia edocetur. **De spuunt** ^{effiat scabies} **2 scabie**

Tong p'ca iollo equi mē gantelle a iunco ante q' qm excedat
q' accit exsupfluitate sanguis an ex mal' humois; ah ifinita ulgunt
prunt' apillar'. **C**ont' que sic doceto s'nein. Aleboromet' pacies me

na afueta colli sufficiet. dñm fiat h' ugneti s' prunt' a scabie muna
blit' planti. Accipe mod' sulfur unu a totide d' sale amittato a tre
at' decet' aduice t'is p'mod aguer' cu' aceto fortissio a totid d' oleo

accogitant ifiml' usq' adspissitudie; ut popne ugneti loc' prunt' ul'
scabiei paciens bis i die ugnat' sufficiet loc' prunt' ul' scabie scil
plo l' gnatato iun ulr' q' q' sanguet'. a tali ugneto libabit' a prunt'.

Ad id nali aceti fortissimu mistu cu' vima pueri a succo m'guli p'
teo m' sup morbo. Ad id nali mistu l'itagiū puluizati agitati p'mila
ti cu' aceto fortissio l' aliquantulu olei. a suppositu n' p'ori. **De malefentis**

Est p'ca quida morbi i lūbis equi eucies toloes i lūboz l' m'
renes iferes attens nūos lūboz a renu iacetat' q' calit' accit sbro
malefentis exsupfluitate maloz humoz. qm exfugiditate iā diu

assupta. a sepe accit p' supfluiū a imoderatu ou' i eq tgo ipunde
pōm. nū equi p'or se cepte p'iori erige n' a cura decet' elenare. a
h' morbi ulgant' d'r malefent'. **C**ont' d'ico q' renes l' lūbz paciens eq

p'nc popne abntat'. dñm fiat ide st'icoru tali mō acc' p'iat'. p'ena
nal' a l'q'ta decet' i q'da apm peluila extēdat' a l'ogindie a l'at
tudie renu l' l'oz. a dñm accipiat' bol' amemic' d'ame q' amoiacu

p'v g'ca. gallin. mastial. sanguis dracomis. a gallie oim ponde eqli.
tereat' a mistis aduice p'mod supaspgat' ulr' sup p'ce p'dca p'ne
m aliquantulu calestat'. aspsit' p'mod supdeis puluibz pellicilla illa

supponat' sup abntis renibz paciens. n' remoueat' exin don' leuis
fime pōit remouit'. Ad id nali alio st'icoru q' meli' edoceto. accipi
mod' solidi maior. bolus amemic'. gallinu amoiacu. mastianz p'v g'

ol' hani. sanguis dracomis. sanguis equi reces sui faciat'. tñ nō d' masti
a a p'ce g'eca olubano q'm d' oibz aliis. a puluizet' a puluizans

humores depmunt a coartat, un e nistimile q eaq' malfert exali
 fio medicamine nistat dea remediū saluū

777. 777.

et laual
eulores o
quāt ad
etelacta
ut motū
nō fiat

ut lacta
ut motu
n. 12. fiat

10

10

7777

docebo. licet morbi qd' erant nati aliqui ad garrum curru equi
 ueniat. nō min' in acutior' sepi' accit' inueniunt' equis laborib'
 imoderate app'is a crebuis egoribz festinans p' debilitate et
 renuante eoz. cui accit' garrus eq' imoderate ul' sup'flue ip'ignu
 cu' o'portet eūde i equito s'buo fagari. qm' p' labore s'buo. a p'm
 mēla pignediet' l' calefaciōez affūptā d'olunt' humoēs d' leui
 et facili' ad curru descēdūt. p'mod' garrus d' more fit qdā m
 mēfaciō i garrus ad magnitudē nūcio. l' maior qm' tā it' q'
 erit. l' solum it'. qm' eq'. ut tā dūti enarant. a h' d' ul' garru
 gerda. Cont' infirmitatē cui remediū seq' edocen. nūdebit' gda
 imēfaciō fiet i garrus ut d'it' statū s'buat' cū senoz decoe
 tiōe decēt p' lōgi a p' obliat' i loco imēfaciōis p'dē. coctas cū
 gnao faciēto. gerdis decoctis decēt. accipe s'buo bonum uerū
 cū oleo calido agitatū a sup' coctis habundant' iponat' seml'm
 a nō apli. dū equi decoct' retinuit a pediat' uidiqz tā anr' q' p' p'
 us liget' coctas p'das ullom' cape possit ore n' alio pede fregare
 n' i aliquo loco dūto. n' exat' s'buare naleat uolēt. eo q' p' p'
 rui affidm coctas equi aud' fregare locū coctū. l' morder' si ibi
 d' attingeret. quomō nō coct' iagant' a sordibz l' aq' a die sue de
 coctiois nū. ad dies. xj. si fuerit diligēt' obfūctū coctas nūm
 seml' i die nūcto oleo aliquantulū tepēfacto erogatūo l' sepato
 p'mod' cono. al' nū coctas q' fit coctis coctis. dū. p. x. dies i
 seml' equi i. aq' frigida a uelocissia teneat' ista tū q' aq' super
 a iagat coctas ad plenu a sumo mane usq' ad dimēdiō t'iaz.
 dū eq' exēto l' remoto ab aq' sup' lineas coctas puluis l' anis
 filicis aspgat'. a h' i fo filr ab ora nūdz nēspina i aq' usq' ad
 sol' occasū a sup' aspgat' sp' puluis ut d'it'. a uilit' mane a fo
 don' ulūa igt' asolūet' decēt. qm' aq' uelox a frigida desicant
 humoēs. a ulūa asolūat' a asūrigit'. a nōt' q' equi i aliq' p're su
 i corpōis p' aliq' infirmitatē d' coctas a diligētissime coctodm. ne
 coctas moriat' ul' fricet' q' ibid' usq' ad nūos. l' ad ossa corode
 rēt dētibz a morderēt. **De spūaneis**

77. **S**it alia lesio sū morbi cū garrum ex late ition' sub' gar
 rum l' paululū ifine qm' humoēs aduocēt cū magnū qd' uenit
 fōtancla f'het humoēs idē affidne p' uenā p'das un' equus

cū fatigat' eum cogit' claudicare. q' acat' eq' p' oia uel' i' gela. al' morbz spanance nūcupat'. q' tale remediū i' p'rie. uidelz q' cū illa tumefactō qua p'diet' s'bt' garrētū eq' efficiat' i' m'ioi p'te uicte garrētū uidelz opoz' q' statū illaq'atur decet' sursū i' m'ioi p'te core pacie tis uena dā foranda q' tēdit' i' feni sup' mediu spanance / adducens idē humōes otinne tumefactōes q' sup' ē exp'ssa laq'ata dā uena i' alla p'mos euacuet' sang's tū q'usq' p'se uena signē nō i' m'it'at. dū statū tumefactō spanance p' lōgū l' p' obliat' coctis decet'bz deco quat'. p'tea fiat p' oia sic i' gende caplo otinet'. **de curua**

Est p'tea alia egnitō eq' s'bt' cap' garrētū i' magis i' mo p'tioi idē tu mefactōes aliq' faciet' p' lōgū m'ioi nū p'di idignat' otinne nūm. a lēdēs q' idē nūm q' totū sustin' eq' corp' eum claudicat' i' n'gressu. q' acat' cū eqū i'debite i' m'ioi eq'at' septi. otis ex. i' gō honere supposito ul' posse. q' tū p' tēnitate cū p' hon' eide supposito i' p'oz tūm nū cogit' i' cūuati. a h' q' d' curua assūmēs exope. cū salu b'ier adcat' s'bt' p'to m' s'bt'ciat'. uidelz cū ille nū lēdēs i' capiet' a capi te garrētū tēdēs i' m' p'edēs i' p'tioi p'te curue. uū uidet' aln i' cūuati l' p' solito i' g'lati. tūc i' stat' tumefactō nūm dā tū p' lōgū q' p' obliat' crebis coctis decet'bz decoq't'. a dū fiat p' oia sic i' g'le caplo iā ē ex p'ssu. Scied' ē q' h'og' coctē i' curue eq' efficiat' linee coctaz p' lōgū ap' obliat' opozite l' f'c' mag' copiat' a pilis a m'ioi appēt' q' si f'ient i' p'mde ext'nsio. a m'ioi eq' ostenderet. si forte occurrat coctaz nū aliq' tūgēt' ab igne. **de spūula**

Est s'lt' q' d' morbz s'bt' garrētū i' uēq' latē uidelz i' m'io tū m' sup os durissimū. creas idē admod' mag'ndis auelane q'z mag' q'z m'io q' sup'os i' m' rep'mit' nūcūz p'libat' q' eqū m'ioiēz cogitur eum claudicare. q' morbz s'lti m' uel' d' curba sup' ē exp'ssu. curus nom' ulgāt' nūcupat' spūula. Quibz talis cura seq't' s'bt'ciat'. uidelz q' p'ocio spūul' fiat coctē crebis decet'bz p' lōgū a p' obliat' p' ut meli' i'debit'. a h'og' coctē i' curuibz eq' efficiat' fiat linee co ctaz p' ut i'debit' expedi. dū anet' spūulaz coctē p' oia uel' sup' otinet'. a nō q' cū i' gō sit ulamū remediū oim' medicinar' l' mee coctaz f'ci debet' decet' p'fode. l' d' q'net' f'ndit' opētēt'. ut q' nō op'et'at' paciētē ab i' gō remediū i'terare. **d' omibz sup'ollibz**

Est p'tea i' eq' curuibz p'luma sup'olla dūsa ex dūsis occurrōibz

ab eodē. q̄ accit̄ ul' acintio ap̄llat̄. Cui mediate s̄sc̄pto m̄
sucurrit. q̄ statī cū m̄l nerū p̄cussus p̄ lesus ex cā p̄cā t̄mne
sar a parit̄. tūc auena osueta sup̄ genua paululū adiacetē
iūriori p̄te undēl' m̄nuat̄ euacuādo humōes ad loca doletia
more solito cūst̄it. dū fiat s̄sc̄ptū molificatū a humec
tati. nālē q̄ idigine a t̄mefactioēz nūor. accipiat̄ fenūm
grati. sem̄ l̄m. *Centina. squilla. a r̄uol' moluauet̄.*
eq̄l' mēsurā ad iūmā cū s̄stiaēti a s̄ngia porcina uet̄i t̄mā
decet̄ a cūp̄rēt̄ i s̄m̄l. p̄tea nō bulliāt coaguādo easdē asidū
e s̄stiaēti decet̄. sup̄p̄at̄ decet̄ calā logitudinē nūm lesi. a q̄dā
āpla p̄ena oḡue aligēt̄ illa. bis i die t̄mū renouādo. Ad id
ual' s̄t c̄p̄e assūm̄ t̄m cū librias t̄restribz a limatus cum
butiro l̄stiaēti a t̄mūc agūnis usq̄ ad s̄stiaētiēz d̄cūant̄
agūādo eas dū t̄m nō fiat erūm nō p̄te uigētū. ab iūso p̄us
nūo p̄ logū. t̄r solū d̄ p̄cā uigētū nūm lesi t̄mā uigētū.
Cūq̄ accitio sit uet̄is s̄stiaēti d̄ uena osueta q̄ uacēt̄ i
pedē exlate iūori t̄ exior. ual' fiat p̄mōd' medicine q̄ s̄
p̄ ematam. si nō medicine iā t̄cā s̄stiaēti p̄ aliq̄ diez p̄az
aū m̄chil p̄ficiat̄ tūc nūo lesi extat̄ erūm t̄mā ab iūso fiat
s̄stiaēti d̄ puluē r̄uol' a oī. albuimine a farina p̄ m̄ iā do
cū i m̄lferri caple iā p̄cā p̄ logū. a lesi extat̄ cū cā
napo t̄ lino p̄cā s̄stiaēti i m̄lferri q̄ nō remoueat̄ erūm. n̄
ix. diez sp̄cio m̄fēre. p̄tea nō cū aq̄ decet̄ s̄stiaēti a t̄mū
cūm̄ elenēt̄ i uigētū nūo sp̄ aliq̄ uet̄is. a si p̄cā oīa nō
uolēt̄ c̄ctis ibidē decet̄ibz succat̄. *ex galle*

XXV. *Efficiant̄ galle p̄tea cā m̄lferri erūm m̄ p̄cā l̄ nālē ene
m̄ar ut p̄d̄i. sepi t̄mē accidit̄ galle ex s̄stiaētiēz stabu
li cūmbz m̄lferri humōes nālē d̄soluēt̄. a q̄m̄ n̄ḡr ex
nūmo duro a sup̄fluo eq̄tam cū m̄m̄z fangat̄. Cōst̄uāt̄
aliq̄ gallas cūm̄ s̄sc̄pta manie quā sup̄p̄nā. ual' q̄ s̄
uolēt̄ cū laceta cūm̄ t̄cā galle a uet̄is illā t̄m̄lferri
galle ex iūfē c̄dē uigētū erūm cūm̄ ex t̄p̄at̄ t̄ s̄stiaēti
p̄t̄ cūo cū laceta cū uet̄is p̄m̄ḡr iūm̄lferri t̄m̄lferri
uolēt̄ p̄t̄ d̄st̄uebat̄. s̄m̄ ex p̄t̄ s̄m̄ p̄laxer̄ s̄stiaēti iūm̄lferri
q̄ ex p̄na t̄m̄lferri galle ab eq̄ nūcā t̄ cū uet̄is p̄t̄ d̄st̄uebat̄*

itez ad uincturam humores de more cuncti. gallas alteras
 generabant et sic galle exinde non bene agnoscantur nec non
 ante p[ro]p[ri]e equis non modicu[m] p[er]iculose stabant q[uam] loc[us] uictime
 nubes exstet et crebris atavul[is] uenis it[er]u[m] undiq[ue] itat[is]. Id eo
 timendu[m] est inasione carnu[m] ibide[m] facit q[uod] in s[ed] melius et salu
 brius est subscribam experientia[m] b[on]e doctus q[uod] eq[ue] gallosus uide
 licet usq[ue] ad genua diu in mane et s[ed] in aq[ua] frigida et uelocissima
 teneat[ur] et h[ic] p[er] aliq[ua]t dies fiant donec coartent[ur] modo aliq[ua]t et de cre
 stant p[er] coartatione[m] aq[ua] frigide et uelocis et de in etu[m] etu[m] uictima
 galle undiq[ue] etundante fiant tam plonq[ua] q[uam] p[ro]bliq[ua] cocture
 decentes. Que cocture amant post modu[m] uelut sup[er] est exp[er]sum et
 ita tam p[er] dedicatione[m] et coartatione[m] aque p[re]cedit et p[er] corrosionem
 acrisima galle augm[en]ta non ualent i[n] anna s[ed] d[er]esat. **o g[ra]p[us]**
 Contra quas cure talis ut salub[er] q[uod] pusilli uincte uisualit[er]
 patientis sub mane subsc[ri]ptu[m]. Videlicet accipe tres p[ar]tes calcis ui
 ue et q[uatuor] p[ar]tes auri p[ur]i et ita decet[ur] aduicem cu[m] aqua calidis
 sima agitent[ur] tam diu agitando eadem miscul[is] dequoquant[ur] q[uod] pena
 galine itromisi ibide[m] depilet[ur] instant[ur] et d[icitur] tali decoctione humidit[as]
 uicturam lesam g[ra]p[us] uisualit[er] i[n] unguat[ur] t[ame]n calida q[uod] tu patiens
 potit sustine[re] et infra post modu[m] etu[m] uincturam lesa ista decoctio
 dimittat[ur] ibi quo usq[ue] pilli uict[ur]e p[re]cedit sine difficultate aliq[ua]t depi
 lent[ur]. postea uo cu[m] aqua sufficient[er] calida g[ra]p[us] ut uict[ur]e uisualit[er]
 abluant[ur] ut pilli cadant p[er]itus q[uod] d[icitur] d[icitur] p[er]itus ut d[icitur]
 lauent[ur] g[ra]p[us] decet[ur] cu[m] decoctis aqua maluar[um] f[er]f[er]is et sepi
 arietis suba p[ro]p[ri]e liget[ur] post modu[m] cu[m] quada[m] petra ampla
 etu[m] etu[m] lesam uictam aso usq[ue] ad mane et coctis. postea uo fiat
 uictu[m] d[icitur] sepi arietino et cera noua et rasina ul[ter] g[um]ma abeti in
 equali m[is]tura d[icitur] om[n]ib[us] et buliat agitando ex[er]e. d[icitur] tali unguento
 aliq[ua]tulu[m] calefit bis indit cu[m] quedam galline sufficient[er] g[ra]p[us]
 i[n] unguant[ur] ablutis pus g[ra]p[us] felu[m] uino fiant aliq[ua]tulu[m] repetit[ur].
 Et post modu[m] optie deficientis d[icitur] utat[ur] unguento d[icitur] si fuit g[ra]p[us]
 fuerint solidare cauendo patiente[m] a lordib[us] et ab aqua et co soli
 datis uisualit[er] g[ra]p[us] p[ur]i d[icitur] illa q[uod] et mado[rum] uena mag[is] i[n]
 o[mn]i p[ar]te uidelicet u[bi] in capto sp[er]mine coctur[ur] et euacuato d[icitur] uena
 sanguis p[ur]i decet uictu[m] lesa g[ra]p[us] crebris coctis et decantib[us]
 Anteq[uam] i[n]adueni[re] longe uictu[m] coctis uisualit[er] coctis puluere
 misceat[ur] q[uod] p[ur]i uictu[m] lesa u[bi] ter i[n] m[is]tura q[uod] humores pessimos
 purgat et si n[on] p[er]f[er]at facit id q[uod] ganetur

in uisali decoquat et cocture auentur postea oegre u^o sup^o sciendū
est in qd talis ifirmitas g^o p^oaz u^o i^o p^oibz p^ote ul^o o^o g^oue^o auant. **d crepaciis**

C fuit quoq^o fili^o egritudine^o curis et ungula^o coeui r^o p^oentes et carnes
ibide ad filitudinē scabiei et ardore isferentes m^oltone^o p^oaceti qd e
fumesitatis stabuli q^o p^oay in madefas curibz et indecent in so
rio de d^oficatis solent in pluribz eueire et h crepatie uulgaris appel
lant. Quibz eode in d^oo fieri p^ooia ut i g^o p^oaz cap^olo p^ocedenti exceptu
uena ullo posse laquet nec et crepatie coctiū^o aliquibz decoquas
et in in p^olenti cap^olo additur qd d^opulsis p^oaus pillis in sublapto
utatur unguento qd mirabiliter cont^o crepacies opatur. Accipe uiz
d^ofuligine. z. v. et d^ouirduramo. z. iii et t^om d^omele liq^odo q^otu d^ooibz
alijs sup^oetis et infim^ol^o t^ois et post modū agitatis decen^o ad asp^oisi
tudine decoquant in miscendo ibide aliqua^o calis uui eadem sep
cū spatula agitando d^oni eficiant ut pote unguetū et de tali ungue
to aliq^o tulū calo bis in modo crepatie ablutice uui poptime
desicet. Ad id uiz cū g^oullū ul^o lumia d^o cotis imp^orimis q^oi
ulq^o ad d^osup^otionē postea fricatis ad crepacias sepius et decen^o
ad id uiz si paciens contat stare mane et sero in aq^o m^oma dui
et sic paciens a crepacias oualesz mediante aliq^o medicamine p^o
deoz. Nota nō qd unguentū fuliginis et uirduramo qd sup^o
docui mirabiliter crepacias osolidat et costringit.

C Accidit qnq^o p^orefea qd uicturas curis poshois u^o p^oedem ledit
et patit exp^ouisione uolentia i aliquo duro loco ul^o fapitatione
ineq^o ul^o cursu egressu aū qd p^oel aliq^ono u^olus t^oam p^omis in
directe et quia uictam cruris u^o p^oedem locus dil^o q^ou^o n^ouos
inartus intricatis exultit p^oellū o^ouicturas paciens et in claudicat
i g^ossu et cū accidit d^o u^olgant^o scrotiliatus. Cui talit^o subueiat fiat
p^oltes uidehcz cū aceto fortissimo agitate et de sepo anetis sufficiet
i miscant ibide q^o infim^ol^o ulq^o ad sp^oisitudinē bulliant agitando et
d^om t^om in calido q^otu potit sup^o uicturā dolentē totalit^o i ponat li
gando eandē t^ouq^o cū quadā petra et h pulvis bis indie reno net
Si uō aliq^o tumefcone fuerit p^oti indignationē n^ouoz fiat emplm
fem g^ora semis lim^o et solle et alioz ueluti in ancedēti cap^olo d^olexu^o uui
et tunc et sup^o ponat p^oea sup^o uicturā dolentē Si aut^o at^o scrotiliat^o
ola uictē a suo loco moueat p^oes eq^o loci claudicantis eleuet i alu

et incanda patientis liget. put meli' possit. dein ducat ad manū usque
loca montuosa ambulando paulp qm̄ necessaria app̄ssioe usque finz
lese uicture ossū disūctū aliq̄ ab alio remoto istant i suo loco dirigat
put decz pus in debent mollificatū fieri que p̄ori acadir q̄nqz qd̄ uic
tūā uic os ab alio disūgitur tali m̄ qd̄ uic ad suū locū regūgit
oportune d̄ quo uictura tumescit cogit tumescēne durissimā cui coc
turaz bñ facit sub uē saluberris oportebit. Et nota qd̄ oīū medianaz
ul' curaz sup̄ narrataz coctē ul' igs d̄ eē ultimū remediū.

Acadir q̄nqz qd̄ cura equi posteroza uniuersalit̄ d̄ omibz i flatiōibz curat
ptumescit ex sup̄fluitate humorz q̄s ibidē qd̄ more ptingit cū
eq̄ erbas teneras comedit humores p̄cipuo eq̄ more solito q̄moue
tē t sic ad istina loca q̄rūt ad cura tumescēnes nō modicas ad
ducentes d̄ q̄ eq̄ p̄tēt p̄tētozi pte p̄is eficit t h̄ morbz d̄ i flaci
curat. Cui sic quementi uiuamine subueiat illaq̄ sirsū in cura
patientis uena ingū cruris uidelicet tumescit euacuando uena iasa
sanguine p̄u decz/acapiat. crota alba t ita decet cū aceto for
tissimo agitet i miscendo ibidē d̄ sale bñ ito ut fiat q̄m̄ uelud
pasta t tali pasta p̄modū totū tumor cruris uniuersalit̄ i plaster bis
indie eandē renouando. Ad id ualz sirsus caprinū dissolutū i aceto
fortissimo t postea cū totidē farina oridacea agitatū uelud pasta
d̄ q̄ totū crus inflatū i plaster silr renouando eandē sc̄ d̄ri.
Ad id ualz sanguisugie ul' irudines cū cū crus tumescit
habundanti app̄at p̄i ab alio loco uniuersalit̄ ptumescit eua
cuando humores ad crura oarsoz p̄ subf̄tionez sanguinis
ad extra d̄ ducens si p̄oias oibz tumescit d̄arescat nō crura
i fiata coctis ibidē decetibz uniuersalit̄ d̄ quoq̄ t curentur coctē
p̄ea put d̄ri. **d̄ spina ul' tronco ligni i tiente ad cura.**

Contingit casualit̄ qd̄ uicturas eq̄ ul' genua aut aliq̄ prem
crūis aliq̄ trūcis ligni ul' spina subintrat int̄ carnes in aliq̄
remanet d̄ uuln̄ cuiusq̄ tumescit t q̄nqz ^{que} crūis tumescit ex in
magis trūcis ul' spina aliq̄ inuū ledit eq̄ q̄nqz claudicare Ad coctē cogit
tione quaz tali utat cura decet qd̄ abradat pus uuln̄ uniuersa
lit̄ crūisq̄ postea acipe ita capita lactaz t ita aliq̄ uulū sup̄ponit
i uuln̄ cū quadā petra liget Ad id uiz radices aridissimas t radices
cipiami t tē t sup̄pone i uulnē post modū ligate Ad id uiz lūz ac tē

cū butiro agitate ⁊ p̄mēdū deopte mediane tñ p̄dē sup
posite ac sepius renouato trunco ul' spina int' carne exsiste
re ut dixi mirabilis ad extiora d̄ducit ⁊ extrahit a uulnē
spina ul' tūcus uulnē cures. postea cū albumine ouu ⁊ alijs
cōsolidatiuis uelud i p̄cedentibz casillis q̄tinet. Si uō tumor
aliquis ex p̄dē i cruribz remāserit cū iplastro absinthu ⁊
pituitie brache urfine asugie farine ⁊ a. etis ⁊ decocti mell
isimil' sup' q̄tinet illa tumescit rep̄mā. Et sciendū qd̄ ad
omem tumore ul' i flationē mole ⁊ recontē que fiti p̄t natura
i auris ⁊ i genibz ⁊ i uicis f̄is molificatiū absinthet ⁊
pauitē ⁊ aliaz ut sup' edocetur easdem sup' tumorem
locum sepius renouando. **o furia** ^{sup' p̄mēdū}

Fur quēqz quedā i firmitas que v̄ furia uulgarit int'
uicturum pedis ⁊ uigula sup' coronā pedis p̄ pastoralē
faciens i sui p̄ncipio q̄dā i flationē ⁊ caliditate carniū sup'
p̄dē que accidit ex p̄cussione i aliquo duro loco s; tñ coruā
male ⁊ idēcentis p̄stūe solz sepi' eueire i p̄ncipio
cū uimoz caliditas — auris subsēptis acous succinat sup'
sum durissimū cū uerascit extendens aliquā p̄ coronā p̄
ciens i ḡstibz patit uehēm̄. Cont' qm̄ si forma est uue
nis ul' medēna n̄ nō exneglia antiquita recetut reme
diū ip̄i ueluti p̄oia i medicaminibz sup' oīu f̄is sup'
sufficiens edocui. ⁊ nota qd̄ p̄dē i firmitas ualde redio
la existit i ḡstibz patientis qm̄ loc' ill' u' q̄e anit inofus
existit ⁊ plen' uenis aut int' uicturū — ⁊ artus unde
q̄ int' uicturū **o crepatia ex transo**

Fur quedā crepatia mag' ⁊ longa ⁊ m̄sa conueniens ex
obusione aliaz ep̄atiaz ueluti supius enarraui que effia
untur int' carne unā ⁊ uigulam uidelicet i boletis s; f̄is
ip̄ciens patientis m̄to mag' alius sup' d̄cis eo qd̄ illa
ep̄atia ex insuso effiatut scindens carnē ex insuso que q̄
matur cū unglis cū semp crepatia ista ledatur ul' rep̄
matur ab uigulis p̄tūe p̄ciens affligitur alius antecedentibz
Cura cui minime pot' ad unguē salubrit' subueni nisi ad
muetur bñ frato cocturaz id ēo dico qd̄ extremates

epacie supēte fōditur cū ferro retento īcapite deoquat qm īgs
bñfīto crepata īnfusa augumentari nō pōt ēz dēfēat.
Sit quoqz aliis modis cū uicturas curari. **¶** **Canar.**
uix pedes aū mī uicturas² pede uidelicet ī pūhūz 7 qnqz
ī alia^{pre} corpis gñatur eueiens ex aliquo uulnē ibi fēo 7 post
modū ex neglia antiqto eficitur multotiens ex frequentatōe
aque ul' turpitudinis cū hñs iā uuln' mūctura ul' ī aliq pre
cūis equitat' ī pūde nam si uuln' uetūsat aq' coctura 7
seordibz coctūto. eficit exm qui canē dī uulgo. Cui tū
cura ul' remedio subueiāt. Accipe d' lico radias afodilloz. 3.
vii. d' calce uiua. iiii. d' aurī pigrino puluizato. ii. 7 oīa diu
coagrent' ad uicē ponant' sūb ī quodā uasē fictili nouo
opulato post modū hōe uasē qd' fum' ul' uapoz exire nō pos
sit 7 dimitat' bulare ī mī ul' coq ī ignē quousqz p'fē m
puluē m red' catat 7 d' illo puluē postea ī tremutatur ī uulnē
canarī sufficient' mī mī bis ī die donec cadat canē ul' mēctifi
cat' ī uulnē abluto semp' canē uulnē cū aceto fortissimo
7 mēctificato canē ut decet curet' uuln' postea cū albumi
ne oui 7 alijs sic sup' ī canis uulnēz edoretur canē uō
signū mēctificationis apparet cū uuln' canē tūquaqz
tūmesat ad id ualē sctus humanū puluerizatu 7 mixtu
cū totidē tartaro obusto equali mēura. Ad id ualēt adhuc
tartarus obustus cū sale minuto mixtus suppositus. Aliud
adhuc dico mōrtificans canarū qd' meli' ē aleū bñ trum
cū puluē p'p' puluēizato 7 p'etro aliamtūū asungie uetis
porcine 7 trito ad uicē mutat' mī uuln' 7 sctū aligentur
bis ī die canē mī renouando donec canē cōtoto mēcti
ficetur fiat d' uulnē postea ut p'dxi. Et nō qd' puluēis
afodilloz d'cis oībz molentior est sup'dictis puluēbz ī locis
nūosis uti debz tuemo ararū undiqz mēctatu qm ī
locis p'dcis cauendū est ī cāsiones ul' cocturas quoniam ī
locis tāu carnosīs ad plenū cocturas ul' cāsiones fundit'
facē ullaten' est dubitandū ut canē possit cū mag
facili' 7 cū ī locis carnosīs utendū ē ī cāsionibz 7 coctis
qm cū pluribz medicaminibz sup'das.

De fistula

Accidit quique preterea quod antiquitate uulnere diuini sit quod morbus itus
uulnus rodens et fodiens carnes in uulnere fonditus usque ad ossa
quique qui accidit ex longa antiquitate uulnere incurati et quique accidit
ex amero non curato ut decet quoniam carne de leui nisi curatur
decent redigatur in fistula que sic uulgariter appellatur. Si uulnere
antiquatum uel carne per antiquitatem in fistula redigatur. Afodilloz
pulvere solet aliquando subueniri inmiscendo cum podo puluere tamen de
auripigmento. **I**ohac aliud uolent est ad fistula repugnare accipit. calx uiua et tota
zebuli equalis misure et agutis infanti buliant sufficienter cum
tanto mele liquido et aceto quantum de fucis podo eade cum spatula
agitando don fiat quod unguentum et de illo unguento immitatur
in uulnus fistule bis indie sufficienter et ligetur ibidem si unde bit
ex pedire semp abluto cum aceto fortissime. **P**rem aliud uiz ad id
accipe auripigmentum et uirdis rami calx uiua oia puluerizata
coagulentur adiuuante cum sufficienti succo puret attramito ibidem
in miscendo de mele liqde et quantum de aceto fortissimo aliquantu
lum infanti oia dequoquantur semp agitando eade in supradictis.
totum in te miratur uulnere postea facti uelut agnidosas
cotidie bis indie abluto pus uulnere cum aceto. Et quod uole
tius et acius omnibus supradictis reselgar puluerizatu decem
cum salina ieiunij houis agutatu intromittatur in fistula modu
te figgiu uo mortificationis fistule est quoniam uulnere fistule etu
quaque tumescit et rubet interius mortificati fistula post
modu curandū est uulnere ueluti datus uulnere est ex sum.
Si uo in locis carnosus fistule crearentur et illud id fiat per
oia ut i curis carne supi continetur. **De malo pinzanese.** et de
est alia infirmitas que fit eque ibaleto de ungule u carnes
uue ungliis ouiguntur que uelut i furio detinz et ipedit
essus equi quique in fit in uno pede et quique i reliqs uulsalit
accidit. not quod fit in uno pedu solo in n subueniatur in stam
sola cetis pedibz euenire quod accidit de leui ex malis humoribz
ibidem gauris ipse fumositate podoam sal facili. tamen ottingit
ex nimia frequentatice aque et turpitudinis fumositatis strabuli
in nocte. ab aqua nec afordibz de hatis cruribz idecent
que etia aducut lesiones duce uulnere in lingua equi. et lingua

lesā pōt d'leu i firmitas cōgla subuei q' uigule lese patiē
usq' ad subtilitate subit' sollā pedis p'mu' pparet' d'm am
roseta ferrea bullesia pedū usq' q' ad unū uigle subit' p
dein abutq' pte bulexū flogbotonef ut qm euacuentur
humores d'cent' oauri ul' ai fero aspidio calidissimo fonda
pferem' cauendo semp petes lesos a scordibz 7 ab aliq' n non
eū illo m fatigando fiat postea pulvis d' sulfere aceto
sepo ueluti d' scrotiliatē captio q'met' 7 talis pulvis tān' q' tu
pati potit i quadā ampla petia 7 cta lesū pedē uisualit' alige
tur bis i die eand' renouando custodiendū est m ne paties
hbas comedat donec qd d'mozbo fuerit libat' qm hbe mtra
cabana humores aducit' d'moze ut iā diu 7 sic cōtendo
libabit' tali cura. Lingua uō d'ito que ledit' aceto p'dca
que luterabit' q' cessante morbo apedibz lingue uulnera
solidantur. **d' lita** . r. sedula.

Hic tractatu d' egrotantibz 7 remedijs crurū eq p oia
diligent' d' lesioibz uigulaz. Vnusalit' edoce sequit'. Videns ē
ig' p'mo i eq pedibz usq' ad teellū intrinsecus uigulā scides
p mediū 7 qnq' ex late cassura cui a corona pedis incipit ten
rens p longū iter' usq' ad uigle extremitate ut pedis 7
mitens qnq' inuū sanguinē p cassurā q' accidit ex lesione
tuelli mtr uiglam pmanens cū p'dca ifirmitat' inuicium 7 cap
habeat atuelle. Et qnq' accidit cū eq' unior ē p't' teneritate uig
tuellū q' p'ciendo eandē ul' p'mendo acit' i aliquo duro
loco ledit' tuellus tener' ut p'dxi. Vn eq' mltoties ex m
claudicat cū sepl' equitat' h' lita uulgali uocabulo nūcupat'
assumens ex ope suū nom eo qd d'moze unglam findit'.
Cui subsepto medicamine salu' subueniat' inquinatur
pus radices sue usq' tuellū uix coronā pedis it' unū 7 mor
tuū uigle cū rosnetā d' sup uiglam icadendo quousq' ex m ma
fiat sanguinare d'm accipe spens ad minutas petias icadat
malis pus cauda spentis 7 capite p'ictis 7 petie ille spen' it' q
coqndo ioleo liquefiant 7 ossa penit' arefiant 7 fiat ex
ind' uelud uiguentū d' tali uiguento radices site bis m
die aliquantulū calō sufficiant' cottidie i uiguentur 7 tali

da uale
plena
ai d'ca
ane rē
p'arui
p'etis

aguenro. curat. don. sim. p. dicta. mortificet. acen. u. gla.
ad. scitu. p. m. redigat. cauendo. in. qd. per. op. h. n. s. a. sita.
ab. aqua. a. sordibz. no. tangatur. n. etia. eq. p. acies. kbas. co.
medat. ullo. in. Item. s. ram. illa. p. d. am. alig. sub. septe. m.
os. uen. m. curare. qd. m. asa. p. us. u. gla. d. sup. res. necta. usq.
adu. u. ut. dixi. sup. radices. s. re. fundit. d. quo. que. bant. ut.
mortificab. m. capud. cu. pulue. affodillat. ut. alius. pulu. ib.
caner. u. q. t. uen. m. q. t. uen. m. q. d. a. m. s. u. r. a. d. pulue. al.
baul. 7. m. s. tice. m. s. tice. post. modu. 7. d. octo. cu. sepo. arietino.
7. cet. eq. m. s. u. r. a. et. f. i. e. b. at. p. m. ut. p. te. u. guen. m. 7. d.
tali. u. guen. m. postea. bis. indie. usq. ad. os. id. itione. car. nis.
renate. u. gle. cor. d. i. e. ut. r. a. t. u. r. q. 3. ex. p. ien. t. i. a. doctus. u. guen. m.
serpen. tis. qd. sup. d. o. r. u. o. t. r. a. s. i. t. a. m. e. ap. b. a. t. o. q. et. n. a. t. i.
q. si. p. e. n. e. s. p. e. n. n. e. g. r. o. s. s. e. i. a. s. e. a. s. s. i. t. i. carbonibz. i. n. t. r. e. 7. q. d.
ligno. donec. p. i. g. u. e. d. e. postea. co. l. e. c. t. a. li. q. u. i. d. a. 7. cal. i. d. a. u. e. l. u. d.
ab. igne. q. b. u. s. d. sup. ut. m. t. pul. m. o. n. e. d. o. r. s. i. equi. s. u. s. s. i. c. i. e. n. t.
f. i. l. l. e. s. m. i. r. a. b. i. l. i. t. u. n. o. d. i. e. o. s. u. m. i. t. pul. m. o. n. e. et. d. e. s. t. r. u. i. t.
cauend. u. m. est. ne. cadat. ex. p. i. n. g. u. e. d. i. n. e. illa. in. ali. q. u. a.
p. a. r. t. e. d. o. r. s. i. . . . **d. sup. s. i. t. a. i. corona.**
effici. t. quocq. alia. lesio. sup. coron. a. pedis. uidz. m. t. carne.
uul. a. 7. u. g. u. l. a. facies. ruptur. a. car. nis. ibid. q. h. an. t. i. q. u. a. t. a. t. u. e. n. t.
m. t. r. o. c. i. e. s. can. e. effici. t. u. r. 7. h. accidit. cu. equi. cau. s. s. i. l. i. t. p. e. t. e.
sup. p. e. t. e. p. o. s. t. r. e. p. m. e. n. d. o. que. d. i. sup. p. o. s. t. a. t. **Cui. tali.**
medicam. m. e. s. u. b. u. e. m. e. n. d. o. d. i. c. o. qd. stat. i. q. cu. uul. n. e.
effici. t. u. r. o. c. c. e. p. t. p. d. i. c. t. a. 7. i. m. m. i. c. i. d. a. t. u. r. qd. res. necta. de.
cor. t. i. d. p. p. i. q. u. a. u. n. g. l. a. e. t. a. uul. n. qd. u. g. l. a. no. tangat. neg.
p. r. i. a. t. m. a. s. a. m. u. l. n. e. m. u. a. q. m. a. p. p. l. i. o. que. d. u. g. l. a. f. i. r.
ad. uul. n. a. car. nis. uul. n. e. r. e. d. a. t. a. s. a. c. p. e. n. t. u. r. n. e. t. uul. n. f. e. l. i.
d. a. r. i. p. o. n. i. t. u. r. d. l. e. u. i. p. p. t. o. t. i. u. a. o. p. p. l. i. o. n. e. u. g. l. e. q. p. r. i. m. u. g.
re. c. e. n. t. m. a. s. a. e. t. u. g. s. a. b. l. u. t. o. uul. n. e. a. m. o. cal. d. ul. ac. c. e. t. o.
c. a. r. e. t. u. r. uul. n. o. s. o. l. i. d. a. n. d. a. s. p. u. t. i. p. a. r. e. d. e. n. t. i. b. o. t. i. n. e. n. t.
p. a. c. i. e. n. t. e. cauendo. s. e. m. p. a. s. o. r. d. i. b. 7. ab. aqua. do. n. uul. n.
s. o. l. i. d. a. t. u. r. Si. uo. q. e. n. e. g. l. i. g. e. n. t. i. a. ul. i. o. g. r. u. a. cur. a. uul. n.
d. m. d. i. c. a. n. e. r. u. f. o. r. s. u. a. m. redigat. u. r. c. a. r. e. t. u. r. u. e. l. u. d. p. d. i. y.
i. c. a. p. c. a. r. i. Si. aut. i. f. i. s. t. u. l. a. u. e. l. u. d. d. i. x. i. d. f. i. s. t. u. l. a. m. e. d. i. c. o. f. . .

De clauaturis que tangunt

De clauaturis i sup que fiunt i eq pedib; ugn.
videlicet quatuor species sunt pmutuo recto ordine disting.
quedam species clauaturae ledens fundit tuellu i inferius.
fit alia non ledens tuellu i aliq unum ungule tangit et led.
Prima species igitur que fundit tuellu ledit a pleni sibi picola
existit qm tuellus est ada temitas ossiu facta ad mod
ungule nutrens ungulam et gubnas et e. radices. uigile ad
se tenens. Cui si tuellus fuerit fundit minus lesio
subueniat salubrit bnficio. uigile uigila p mfra decto
cu loc affueit. Si uero fuerit lesio discipiat cu aliq ferit
i stro colla ungule etia uuln et t m etia lesione d uigle
madatur fundit qd legio attia. de renet et discipiat
et discopla post mod et clauatur aucta subtilit sola
uigle amulauit et spaliu etia lesione i rati uiglam iade
do qui sit spaliu qdecens int lesione et uiglam ita qd
uigula no pmat nec hereat lesioi qm carnis osolidati
one et renouatione noue uigle i pedir et b p actu ut d m
de renet uuln lesio stupa sufficient it m etia ou albuine
i pleatur de m uuln auctur cu sale minime et aceto ferit
ut puluere gale ut miru letisi pro ut expu est
I capelo pcedenti. **De clauaturis que non tangunt tuellu**
De m clauatura que ne tangit tuellu et uiglam que et
seda species clauaturae min piculosa existit qm ne ledit tuellu
h exlate. Cui solz totalit subueni pus i clauatur illa
usq ad unum foudit. de gale plongu uigle incidend et
largando etia uuln deent nec no etia dat uigla lesio
ppinq ut uuln no adheret ullo m i clauatur post mod
discopla lesio totalit i pleatur d sale minime abut
pus uulne cu aceto sup pita Si m stupa madra i aceto plectu
cu quada petra aliget et cures postea lesio bis uide
uelud sup narrat. Si aut sit t m species i clauatur que
no ledit tuellu sra sit pcedu uidelicet i t unum
uiglam id fiat p oia ut i seda species de m aduigatur m
atincta ut discopla pus i clauatur de renet exlus
uigula i obatur usq ad lesione claueli qd ulla foudis

171
agueret. cunctis pueris possunt in lesione in aliq remane
ad sattu pdrre clauare q tingit in leuor mellu insecus posat
ab aqua r d m curari a nctis pus fundit lesione bz put de
mor uidet. sub pns lero ul cera ul oleo an cu aliq une
mofo bulat in me omisso i uulne. **Ve** cu sale ul tartaro
Ve us adu foligio cu sale r oleo agitato. Adide ualz albie
m omi qd aceto r oleo agitato ad id puluis galle q mnet
gentili mte mssus i lesione pus in lesio clauelli cu aceto
patisimo abluat. Et ut qd ab cetis lesiones pedu ul
ugulat q accedit occidit clauelli ul lig ul alieu itantis
itus uiuu ungle an qm uel unglu ul pes tangant ad
i clauatura inquit. Put ouenit fiat puluis d falfu
re r sepe maluis que bullant in aceto usq ad spissitudi
ne r d m m calida cala qm pati possit ponat in quara
petia i ped lese liget. aso usq i mane r eo qm talis
puluis dolore mitigat peros apit unglas humectat
ut meli r leu puelle caduntur cauendu e in asordib
r ab aqua equitatu. uir clauatam pculosa satis
existit. **Incantari.** **Incantari.** **Incantari.**

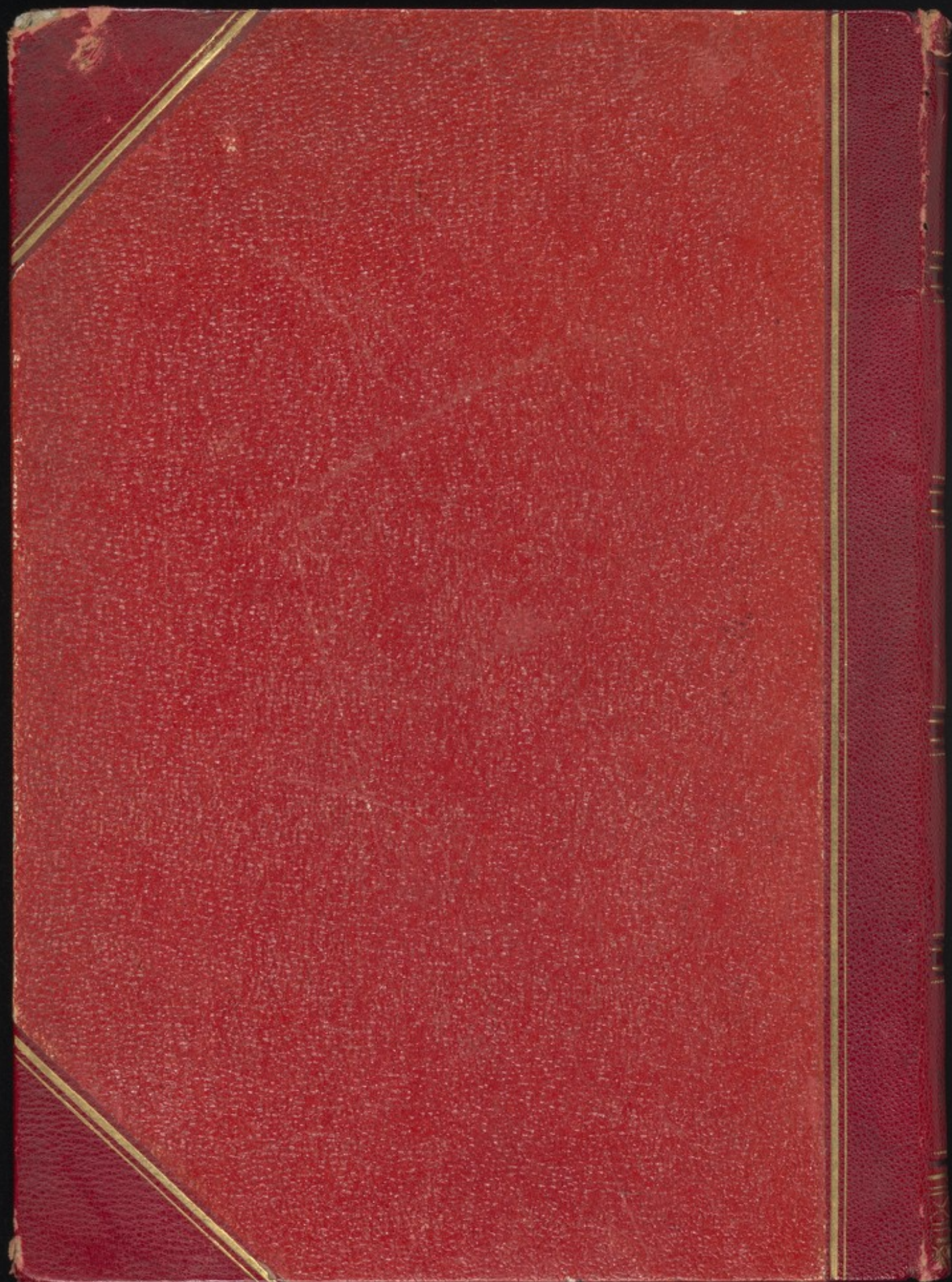
Incantari. **Incantari.** **Incantari.**
Accidit qd p pntia medicaminis i clauatura — non b
attingitur i curat unde amatur otingit qd putredo
lesiois idu i intus ugula facit sibi uiam exius exudi
m carnis muu r ugla m undz sup pedem r upeis carne
ibid r effiat qd uuln emittens putredine qd uidet
tali m curat uelud sup pntia caplo sup i clauatura tñ
iterius sub salla ungle requiratur r asigat decet ad uiuu
r d m curatur ar d alia clauatis p d m. **De fici**
Accidit qd pes ledit sub unglam uidelicet ex aliquo ferro
ul ciso ul lapid ul ligno usq ad uellu itante d qbz tuell
si no i caditur uelud p d m supi tca uuln nascitur a tuello
queda carnis supfluitas sub salla pedis p uuln exiens
extrinsec un ex oppsione r coartatioe ungle tca lesi
one illa carnis supfluitas regitur sub salla pedis
i superficie r mane ad modu ficius fca que ficius
uulguris r nupatur.

Finis

ne
stae
do
me
aro
albu
ce
cto
ul
ntis
do
fu
udi
ca
lis
t
m

n
o
udi
ne
t
can
num

ro
zucil
ello
q
ucc
fi
os

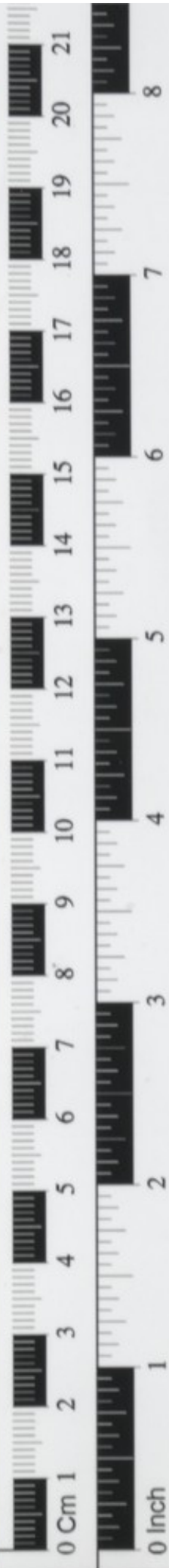

The Wellcome Library

lo, camello & cona ul' d' alius agrie grossu a logu
& castis. a p'istruunt illd' d' aqua imissa p'aulu
p' annu postmodu imitat, ita m' q' equi aliorum
stat, ut aqua imissa p'uenit uniuersali discurrere
issa aqua i uentre. anus stupa sufficien opiletur
ut nullom sin haena iponens. p'ea a ligno rotu
r p'acien sufficien ducat a duobz hoibz uno. s. ex
ho ex alia exultet capientibz ab antiori p'ce usq; ad
p'm p'aciu usque uentre nilu ip'meto. aenre prius
p' m' p'aciu fuit de
tiosa equi
la fuit. a
cessare debz
reterone
modos i cel
te equi p
e quido
i ista scym
nisi eqli
a b'n apla (cu
cia supra
fuit. illud
ad id ualee
os fuerit
nam iige
iponat. Ad id adh q' meli e ammu. et a paulu
alio p'az it' foram simli imitat. Ad id inuabi
e cu quoda minto p' stabulu oimutat. & quo pa
urni neccio. & no q' ulimu remedi d' minto
sigles utile repit. qui uoluntas coy'e mtes coo
nilu ofortat. **de ista tate testialoy**
firmitas equi testialoe tumefacies mro modo
ius humoibz ocursit ibid. si sepi accit qn equi
i dno rpr spaliu. qm m' p' inuonate eriaz. tu

